

Az Európai Unió

L 144

Hivatalos Lapja

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

53. évfolyam

2010. június 10.

Tartalom

IV *Az EK-Szerződés, az EU-Szerződés és az Euratom-Szerződés alapján 2009. december 1-je előtt elfogadott jogi aktusok*

- ★ **Az EFTA Felügyeleti Hatóság határozata 500/08/COL (2008. július 16.) az állami támogatások eljárásjogi és anyagi jogi szabályainak hatvanötödik alkalommal, a környezetvédelem állami támogatásáról szóló új fejezet bevezetésével történő módosításáról** 1

Ár: 3 EUR

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

IV

(Az EK-Szerződés, az EU-Szerződés és az Euratom-Szerződés alapján 2009. december 1-je előtt elfogadott jogi aktusok)

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG HATÁROZATA

500/08/COL

(2008. július 16.)

az állami támogatások eljárásjogi és anyagi jogi szabályainak hatvanötödik alkalommal, a környezetvédelem állami támogatásáról szóló új fejezet bevezetésével történő módosításáról

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG ⁽¹⁾,

TEKINTETTEL az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra ⁽²⁾ és különösen annak 61–63. cikkére, valamint 26. jegyzőkönyvére,

TEKINTETTEL az EFTA-államok közötti, a Felügyeleti Hatóság és a Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásra ⁽³⁾ és különösen annak 24. cikkére és 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

MIVEL a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 24. cikke értelmében a Hatóság érvényre juttatja az EGT-megállapodás állami támogatásra vonatkozó rendelkezéseit,

MIVEL a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján a Hatóság közleményeket vagy iránymutatásokat ad ki az EGT-megállapodás által szabályozott ügyekben, amennyiben az említett megállapodás vagy a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás kifejezetten így rendelkezik, vagy amennyiben a Hatóság ezt szükségesnek ítéli,

MIVEL a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve ⁽⁴⁾ I. részének 1. cikke szerint az EFTA Felügyeleti Hatóság folyamatosan felülvizsgálja az EFTA-államokban meglévő összes támogatási programot, és javaslatot tesz az EGT-megállapodás fokozatos fejlődése vagy működése által megkövetelt megfelelő intézkedések meghozatalára,

EMLÉKEZTETVE a Hatóság által 1994. január 19-én elfogadott, állami támogatással kapcsolatos eljárásjogi és anyagi jogi szabályokra ⁽⁵⁾,

MIVEL az Európai Közösségek Bizottsága (a továbbiakban: Európai Bizottság) 2008. január 23-án elfogadta a környezetvédelem állami támogatására vonatkozó európai közösségi iránymutatásról szóló közleményt ⁽⁶⁾,

MIVEL ez a közlemény érinti az Európai Gazdasági Térséget is,

MIVEL az EGT teljes területén biztosítani kell az EGT állami támogatásokra vonatkozó szabályainak egységes alkalmazását,

MIVEL az EGT-megállapodás XV. melléklete végén lévő „ÁLTALÁNOS” címszó alatti II. pont szerint a Hatóságnak a Bizottsággal folytatott konzultációt követően az Európai Bizottság által elfogadottakkal összhangban lévő jogi aktusokat kell elfogadnia,

az Európai Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy a Hatóság 2008. június 30-i levelével felkérte az EFTA-államokat a tárgyra vonatkozó észrevételeik megtételére,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az állami támogatásokról szóló iránymutatást módosítani kell a környezetvédelem állami támogatására vonatkozó iránymutatásról szóló új fejezet beiktatásával. Az új fejezetet e határozat melléklete tartalmazza.

⁽¹⁾ A továbbiakban: a Hatóság.

⁽²⁾ A továbbiakban: az EGT-megállapodás.

⁽³⁾ A továbbiakban: a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás.

⁽⁴⁾ A továbbiakban: 3. jegyzőkönyv.

⁽⁵⁾ Az EFTA Felügyeleti Hatóság által 1994. január 19-én elfogadott és kiadott iránymutatás az EGT-megállapodás 61. és 62. cikkének, valamint a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve 1. cikkének alkalmazásáról és értelmezéséről, közzétéve: HL L 231., 1994.9.3., 1. o., és az 1994.9.3-i 32. sz. EGT-kiegészítés. Az iránymutatást legutóbb 2007. december 19-én módosították. A továbbiakban: az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatás. Az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatás frissített változatát közzétették a Hatóság honlapján: <http://www.eftasurv.int/fieldswork/fieldstateaid/guidelines/>

⁽⁶⁾ Közzétéve: HL C 82., 2008.4.1., 1. o.

2. cikk

A környezetvédelemről szóló meglévő fejezetet el kell hagyni.

3. cikk

Csak az angol nyelvű szöveg hiteles.

Kelt Brüsszelben, 2008. július 16-án.

az EFTA Felügyeleti Hatóság részéről

Per SANDERUD
elnök

Kristján A. STEFÁNSSON
hatósági testületi tag

—

MELLÉKLET

Az állami támogatásról szóló iránymutatások az alábbi fejezettel egészülnek ki:

„A KÖRNYEZETVÉDELEM ÁLLAMI TÁMOGATÁSA ⁽¹⁾»**1. Bevezetés**

1. Az EFTA Felügyeleti Hatóság (a továbbiakban: a Hatóság) 1994-ben a környezetvédelem állami támogatásáról szóló iránymutatást fogadott el. A Hatóság 2001-ben új iránymutatást fogadott el (HL L 21., 2002.1.24., 32. o., 6. sz. EGT-kiegészítés), amely eredetileg 2007 végéig maradt hatályban, ám amelynek hatályát az új iránymutatás elfogadásáig meghosszabbították.

2. A környezetvédelmi szakpolitikai célkitűzéseket figyelembe kell venni a környezetvédelmi ágazat állami támogatása összeegyeztethetőségének értékelésekor, különösen a fenntartható fejlődés előmozdítása céljából, vö. az EGT-megállapodás 73–75. cikkével és kilencedik preambulumbekzdésével. Ennek megfelelően a versenypolitika és a környezetvédelmi politika kölcsönösen nem zárja ki egymást, a környezetvédelmi követelményeket azonban be kell illeszteni a versenypolitika meghatározásába és végrehajtásába, különösen a fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében.

1.1. Állami támogatáspolitikai és európai energiapolitika

3. Az Európai Bizottság elfogadta a környezetvédelem állami támogatásáról szóló új közösségi iránymutatást. A közösségi iránymutatás olyan eszköz, amely végrehajtja i. az Európai Tanács 2007. évi tavaszi ülésének következtetéseit, amelyek felhívtak egy fenntartható, integrált európai energiapolitika kialakítására; és ii. az energiaügyi cselekvési tervet, amely az európai energiapolitika részét alkotja.

Az Európai Tanács többek között kijelentette: »Mivel az energiatermelés és -felhasználás az üvegházhatást okozó gáz kibocsátás fő forrása, e cél elérése érdekében integrált megközelítés szükséges az éghajlat-változási és energiapolitika terén. Az integrációt egy egymást kölcsönösen támogató módon kellene elérni. Ennek szem előtt tartásával az európai energiapolitika – a tagállamok energiaszerkezettel kapcsolatos döntéseinek és az elsődleges energiaforrásokkal kapcsolatos szuverenitásának maradéktalan tiszteletben tartásával, valamint a tagállamok közötti szolidaritás szellemében – a következő három célkitűzésre fog koncentrálni:

— az ellátás biztonságának növelése,

— az európai gazdaságok versenyképességének és a megfizethető energia rendelkezésre állásának biztosítása,

— a környezeti fenntarthatóság előmozdítása és az éghajlatváltozás elleni küzdelem.«

Az Európai Tanács emellett támogatta a 2007–2009 közötti időszakra szóló átfogó energiaügyi tervet, és felkérte a Bizottságot, hogy terjesszen be javaslatot egyebek mellett a környezetvédelem állami támogatásáról szóló közösségi iránymutatás felülvizsgálatára.

4. Az EFTA-államok számos intézkedést vezettek be a környezetvédelem erősítése érdekében. Csatlakoznak az európai kibocsátáskereskedelmi rendszerhez, és egyebek mellett határozott független kötelezettségvállalásokat tettek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére, amit a Kiotói Jegyzőkönyv értelmében 2012-re kell elérni. Emellett az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye alapján tárgyalások folynak a Kiotói Jegyzőkönyv értelmében vett további célok meghatározása érdekében.

1.2. Állami támogatáspolitikai és környezetvédelem

5. Az állami támogatási intézkedések időnként a közös érdekű célkitűzések megvalósításának hatékony eszközei lehetnek, ezzel korrigálhatják a piaci hiányosságokat, javítva ezáltal a piacok működését és fokozva a versenyképességet. Az »Állami támogatási cselekvési terv – Kevesebb és célzottabb állami támogatás: ütemterv az állami támogatás 2005–2009 közötti reformjához« ⁽²⁾ című dokumentum szerint az állami támogatás hozzájárulhat a környezetvédelem célkitűzéséhez, ami lehetőségeket nyújthat az innováció számára, új piacokat teremthet és fokozhatja a versenyképességet az erőforrások hatékony felhasználása és új beruházási lehetőségek révén. Mivel a környezetvédelem állami támogatásáról szóló közösségi iránymutatás alapja az állami támogatási cselekvési terv, ezeket a megfontolásokat is figyelembe veszik, amikor a Hatóság értékeli valamely állami támogatás EGT-megállapodás működésével való összeegyeztethetőségét.

⁽¹⁾ Ez az iránymutatás megfelel a környezetvédelem állami támogatásáról szóló európai közösségi iránymutatásnak, amelyet 2008. január 23-án fogadtak el (HL C 82., 2008.4.1., 1. o.).

⁽²⁾ COM(2005) 107 végleges

Az iránymutatás politikai előzményeihez tartozik az EGT-megállapodásba a 31. jegyzőkönyv 3. cikke 7. pontjának d) alpontja révén beépített, a hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési program (a továbbiakban: hatodik környezetvédelmi cselekvési program) megállapításáról szóló, 2002. július 22-i 1600/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozat⁽³⁾, amely meghatározza a környezet védelmére irányuló intézkedések kiemelt területeit⁽⁴⁾.

6. A környezetvédelem terén az állami támogatás ellenőrzésének elsődleges célja annak biztosítása, hogy az állami támogatási intézkedések magasabb környezetvédelmi szintet eredményezzenek, mint ami támogatás nélkül megvalósulna, valamint annak biztosítása, hogy a verseny torzulásának szempontjából a támogatás pozitív hatásai túlsúlyban legyenek a negatív hatásokkal szemben, figyelembe véve az EGT-megállapodás 73. cikkében foglalt »szennyező fizet« elvet (a továbbiakban: PPP – »Polluter Pays Principle«).
7. A gazdasági tevékenységek károsíthatják a környezetet, nem utolsósorban a velük járó szennyezés által. Egyes esetekben állami beavatkozás hiányában a vállalkozások elkerülhetik, hogy a tevékenységükből fakadó környezetvédelmi kár teljes költségét viseljék. Ennek eredményeként a piac nem hatékonyan osztja el a forrásokat, mivel a termelés (kedvezőtlen) külső hatásai nem a termelőnél csapódnak le; az azzal kapcsolatos negatív externáliákat a társadalom egészének kell viselnie.
8. A PPP szerint ezek a negatív externáliák annak biztosítása által kezelhetők, hogy a szennyező fizessen az általa okozott szennyezésért, ami azt jelenti, hogy a környezetvédelemmel kapcsolatos költségek teljes mértékben a szennyezőre hárulnak (a költségek internalizálása). Ez annak biztosítására szolgál, hogy a (vállalkozás által viselt) saját költségek a gazdasági tevékenység tényleges társadalmi költségeit tükrözzék. Ennélfogva a PPP teljes körű alkalmazása a piaci hiányosság felszámolásához vezetne. A PPP kötelező környezetvédelmi előírások révén, vagy piaci alapú eszközökkel valósítható meg⁽⁵⁾. A piaci alapú eszközök közül néhány tartalmazhat állami támogatást, melyet az érintett összes vállalkozásnak, vagy egy részüknek nyújthatnak.
9. Bár a PPP alkalmazásának jelenleg megvannak a korlátai, ez a szabályozás terén tapasztalható hiányosság nem akadályozhatja meg az EFTA-államokat abban, hogy a környezetvédelem terén olyan követelményeket támaszsanak, melyek meghaladják a közösségi követelményeket⁽⁶⁾, illetve a negatív externáliák lehető legnagyobb mértékű csökkentésében.
10. Előfordulhat, hogy az EFTA-államok a környezetvédelem szintjének növelése érdekében állami támogatást szeretnének felhasználni ahhoz, hogy egyéni ösztönzőket teremtsenek (a vállalkozás szintjén) az előírt közösségi jogszabályoknál magasabb szintű környezetvédelem megvalósításához vagy a közösségi jogszabályok hiányában a környezetvédelem szintjének emeléséhez. Ezenkívül a közösségi jogszabályokban előírtnál magasabb szintű nemzeti szabványokat is szabhatnak meg vagy ilyen környezeti adókat is vethetnek ki, illetve közösségi jogszabályok hiányában környezeti adók segítségével egyoldalúan szerezhetnek érvényt a PPP-nek.

A környezetvédelem támogatására vonatkozó közösségi iránymutatás szerint a közösségi szabványokat túlteljesítő vállalkozások támogatásának közös piaccal való összeegyeztethetősége csak meghatározott feltételek mellett mondható ki. Hasonlóképpen, a harmonizált közösségi adók mérséklése vagy az azok alóli mentesség meghatározott feltételek mellett az EGT-megállapodás működésével összeegyeztethetőnek minősíthető. Az ilyen közösségi szabványokat megállapító egyes jogszabályok nem építhetők be az EGT-megállapodásba. Emellett az adóharmonizációra vonatkozó közösségi jogszabályok nem tartoznak az EGT-megállapodás hatálya alá. Mindazonáltal annak biztosítása céljából, hogy az Európai Gazdasági Térség (az EGT) teljes területén az állami támogatásra vonatkozó intézkedéseket egységesen alkalmazzák, és egyenlő versenyfeltételek érvényesüljenek, a Hatóság általánosságban a közösségi iránymutatásban szereplő viszonyítási pontokat használja majd a környezetvédelmi támogatásoknak az EGT-megállapodás működésével való összeegyeztethetősége értékelésekor, egyidejűleg figyelembe véve az EFTA-államok sajátos jogalkotási helyzetét. Ez azt vonja maga után, hogy ez az iránymutatás hivatkozik a vonatkozó közösségi szabványokra és közösségi adóharmonizációs intézkedésekre, amennyiben ilyeneket elfogadtak. A Hatóság hangsúlyozza, hogy a közösségi jogszabályokra történő ilyen hivatkozások nem jelentik azt, hogy az EFTA-államok kötelesek betartani a közösségi jogszabályokat, ha azokat nem hajtották végre az EGT-megállapodásban⁽⁷⁾. Ezek a jogszabályok mindössze a támogatási intézkedéseknek az EGT-megállapodás működésével a megállapodás 61. cikkének (3) bekezdése szerinti összeegyeztethetősége értékelését szolgálják.

11. A Hatóság úgy véli, hogy felül kell vizsgálni a környezetvédelemmel kapcsolatos állami támogatásra vonatkozó iránymutatást az állami támogatási cselekvési tervben meghatározotthoz hasonló célkitűzések megvalósítása, különösen a célzottabb támogatás, a javított gazdasági elemzés és a hatékonyabb eljárások biztosítása érdekében. Ezenfelül a Hatóság úgy véli, hogy tekintetbe kell venni a környezetvédelmi politika és a környezetvédelmi technológiák terén elért előrehaladást, és a tapasztalatok figyelembevételével át kell alakítani a szabványokat.

⁽³⁾ HL L 242., 2002.9.10., 1. o.

⁽⁴⁾ A kiemelt területek a következők: éghajlatváltozás, természetvédelem és biodiverzitás, környezet és egészség, illetve természetes erőforrások és hulladékok. Ez az iránymutatás az egészségüggyel nem foglalkozik.

⁽⁵⁾ Az utóbbival kapcsolatban lásd a környezetvédelmi és a kapcsolódó politikai célokra szolgáló piaci alapú eszközökről szóló zöld könyvet, 2007. március 28., COM(2007) 140 végleges.

⁽⁶⁾ Amennyiben ezeket a követelményeket vagy szabványokat beépítik az EGT-megállapodásba, azok EGT-szabvánnyá válnak.

⁽⁷⁾ Például az EFTA-államok nem hajtották végre az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelvet (HL L 283., 2003.10.31., 51. o.).

12. A Hatóság a környezetvédelmi támogatás értékelése során alkalmazni fogja ezt az iránymutatást, növelve ezáltal a döntéshozatalával kapcsolatos jobbiztonságot és átláthatóságot. A környezetvédelmi támogatás alapjául elsősorban az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja szolgál. Ez az iránymutatás a környezetvédelem állami támogatásáról szóló iránymutatás helyébe lép, amely 2001-ben lépett hatályba ⁽⁸⁾.
13. Kétféle típusú értékelésre vonatkozóan adtak iránymutatást: az olyan intézkedések szokásos értékelése, amelyek egy bizonyos küszöbérték alatti támogatást tartalmaznak, illetve amelyek keretében egy meghatározott küszöbértéket el nem érő termelési kapacitású intézményeknek adnak támogatást (3. fejezet), valamint az e küszöbértéket meghaladó támogatással járó, illetve olyan intézkedések értékelése, amelyeket a küszöbértéket meghaladó termelési kapacitású intézményeknek, illetve a megújuló energiát előállító intézményeknek adnak, mely esetben a támogatás összege az elkerült külső költségek számításán alapul (5. fejezet).
14. Ez az iránymutatás a Hatóságnak bejelentett valamennyi intézkedésre alkalmazandó – akár azért, mert az intézkedés nem tartozik a csoportmentességi rendelet (a továbbiakban: CsMR) hatálya alá, vagy azért, mert a CsMR egyedi támogatásbejelentési kötelezettséget állapít meg, illetve azért, mert az érintett EFTA-állam úgy határoz, hogy bejelent egy elvileg a CsMR szerinti csoportmentesség alá tartozó intézkedést –, ahogy valamennyi nem bejelentett támogatás vizsgálata során is, ezen iránymutatás elfogadását követően.
- 1.3. *A mérlegelési teszt és annak a környezetvédelmi támogatásra való alkalmazása*
- 1.3.1. *Kevesebb és célzottabb állami támogatás, mérlegelési teszt a támogatás vizsgálatához*
15. A fent említett állami támogatási cselekvési tervben a Bizottság bejelentette, hogy »szükség esetén erősíti az állami támogatások ellenőrzése során alkalmazott gazdasági megközelítést«.
16. Annak vizsgálatakor, hogy egy támogatási intézkedés összegegyeztethetőnek tekinthető-e az EGT-megállapodás működésével, a Hatóság a támogatási intézkedésnek a közös érdekű cél elérésében játszott pozitív szerepét annak negatív mellékhatásaival – mint pl. a kereskedelem és a verseny torzulása – szemben teszi mérlegre. Az állami támogatásokra vonatkozó, a létező gyakorlatokra épülő cselekvési terv hivatalos formába öntötte ezt a mérlegelési gyakorlatot az ún. »mérlegelési tesztben« ⁽⁹⁾. Ez három lépésből áll: az első két lépés az állami támogatás pozitív hatásait értékeli, a harmadik pedig a negatív hatásokkal foglalkozik, valamint megvonja a pozitív és negatív hatások mérlegét. A mérlegelési teszt a következőkből áll:
- (1) A támogatási intézkedés célja pontosan megállapított közös érdekű célkitűzés-e? (például: növekedés, foglalkoztatás, kohézió, környezetvédelem, energiabiztonság). Ezen iránymutatás alapján a közös érdeket szolgáló vonatkozó célkitűzés a környezet védelme.
- (2) A támogatás megfelelően van-e kidolgozva ahhoz, hogy a közös érdekű célkitűzés megvalósítását szolgálja, azaz a javasolt támogatás a piaci hiányosság orvoslását vagy egyéb célkitűzést szolgál-e?
- a) Az állami támogatás a helyénvaló szakpolitikai eszköz?
- b) Van-e ösztönző hatása, nevezetesen a támogatás megváltoztatja-e a vállalkozások magatartását?
- c) Arányos-e a támogatási intézkedés, nevezetesen ugyanaz a magatartásváltozás elérhető-e kevesebb támogatással?
- (3) Korlátozottak-e a verseny torzulásai és a kereskedelemre gyakorolt hatás, úgy hogy az általános mérleg pozitív legyen?
17. Ez a mérlegelési teszt az állami támogatásra vonatkozó szabályok kialakítására és az esetek vizsgálatára egyaránt alkalmazható.
- 1.3.2. *Az iránymutatásban tárgyalt közös érdekű célkitűzés*
18. Az EGT-megállapodás kilencedik preambulumbekkezdése szól az EFTA-államok azon eltökélt szándékáról, hogy óvják, védjék és javítsák a környezet minőségét, és elírják, hogy a fenntartható fejlődés az egyik célkitűzésük. A környezetvédelem támogatása emiatt fontos, közös érdekű célkitűzés. Ezenkívül az EGT-megállapodás 73. cikkének (2) bekezdése megemlíti, hogy a környezetvédelmet be kell építeni valamennyi EFTA-állam más politikáiba, és kimondja, hogy a környezetvédelmi politikának a megelőzés elvén kell alapulnia, valamint azon az elven, hogy a környezeti károkat elsődlegesen a forrásuknál kell elhárítani ⁽¹⁰⁾, továbbá a »szennyező fizet« elven.
19. Ez az iránymutatás meghatározza az olyan piaci hiányosságok kezelését célzó állami támogatás nyújtásának feltételeit, melyek a környezetvédelem szuboptimális szintjét eredményezik.

⁽⁸⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

⁽⁹⁾ Vö.: Állami támogatási cselekvési terv, (11) és (20) bekezdés, amint az az innovációról szóló közleményben már részletesen kidolgozásra került (COM(2005) 436 (végleges), 2005.9.21.).

⁽¹⁰⁾ Többek között a következő tevékenységek tartoznak ide: kémiai szennyező anyagok környezetbe történő kibocsátása, vagy például a vízi környezet fizikai jellemzőinek megváltoztatása, amely zavart okoz az ökológiai rendszerekben, vagy olyan tevékenységek, amelyek kedvezőtlenül hatnak a vízkészlet minőségére.

20. A környezetvédelem terén a leggyakoribb piaci hiányosság a negatív externáliákkal kapcsolatos. Az önérdékből tevékenykedő vállalkozásokat nem ösztönzi semmi arra, hogy figyelembe vegyék a termelésből fakadó negatív externáliákat, sem akkor, amikor arról döntenek, milyen termelési technológiát alkalmaznak, sem amikor a termelési szintről határoznak. A termelési költségek a vállalkozás által viselt költségek alacsonyabbak a társadalom által viselt költségeknél. Ennélfogva a vállalkozásokat nem ösztönzi semmi arra, hogy csökkentsék az általuk okozott szennyezést, vagy a környezet védelme érdekében önálló intézkedéseket tegyenek.
21. Azok a kormányok, amelyek szembe kerülnek ezzel a piaci hiányossággal, általában arra használják a szabályokat, hogy a termelésből fakadó negatív externáliákat számon kérjék. A szabványok, adók, gazdasági eszközök és egyéb szabályozás bevezetése révén a szennyezést okozó vállalkozásoknak ki kell fizetniük a társadalomnak a szennyezés költségét a PPP szerint. Ezeknek a negatív externáliáknak az internalizálása következtésképpen megnöveli a vállalkozások saját költségeit, így negatívan befolyásolja a bevételüket. Továbbá, mivel a szennyezés egyenlőtlenül oszlik meg az iparágak és vállalkozások között, a környezetbarát szabályozások költségeit differenciáltan kell megállapítani, nem csak a vállalkozások, hanem az EGT-államok között is. Továbbá előfordulhat, hogy az EGT-államok másképp ítélik meg a magas szintű környezetvédelmi célkitűzések bevezetésének szükségességét.
22. A PPP-szintet teljes mértékben tükröző közösségi szabványok és piaci alapú eszközök hiányában (szabályozási hiányosság) az EFTA-államok egyoldalúan határozhatnak úgy, hogy magasabb szintű környezetvédelemre törek-szenek. Ez viszont többletköltségeket jelenthet a területükön tevékenykedő vállalkozások számára. Ezért az EFTA-államok a szabályozás mellett pozitív ösztönzőként használhatják az állami támogatást a magasabb szintű környezetvédelem eléréséhez. Ezt kétféleképpen tehetik:
- a szennyezés és más negatív környezeti hatások csökkentésére irányuló pozitív egyéni ösztönzők: Először is, az EFTA-államok egyéni szinten (a vállalkozás szintjén) teremthetnek pozitív ösztönzőket a közösségi szabványok túlteljesítése érdekében⁽¹⁾. Ez esetben a támogatás kedvezményezettje azért csökkenti a szennyezést, mert magatartása megváltoztatásáért támogatást kap, és nem azért, mert ki kell fizetnie az általa okozott szennyezés költségeit. Ebben az esetben az állami támogatás célja, hogy közvetlenül a szennyezés negatív hatásaival kapcsolatos piaci hiányosságot kezelje.
  - a közösségi szabványokat meghaladó nemzeti környezetvédelmi szabályozás bevezetésére irányuló pozitív ösztönzők: Másodsor, az EFTA-államok olyan nemzeti szabályozást (szabványok, illetve környezeti adók) hozhatnak létre, amely meghaladja a közösségi szabványokat. Ez azonban bizonyos vállalkozások esetében az európai versenytársaikhoz képest többletköltségekkel járhat, és ennélfogva befolyásolja azok versenyfeltételeit. Előfordulhat továbbá, hogy az ilyen költségek nem ugyanolyan terhet jelentenek minden vállalkozás számára a méretük, piaci helyzetük, a technológia és más sajátosságok miatt. Ez esetben szükség lehet állami támogatásra a leginkább érintett vállalkozásokra háruló terhek csökkentése érdekében, ami ezáltal lehetővé teszi az EFTA-államok számára, hogy a közösségi szabványokhoz képest szigorúbb nemzeti környezetvédelmi szabályozást fogadjanak el.
- 1.3.3. Megfelelő eszköz
23. Az állami beavatkozásnak szerepe van a megfelelőbb környezetvédelem biztosításában. A szabályozás és a piaci alapú eszközök a környezetvédelmi célkitűzések elérésének legfontosabb eszköze. Fontos szerepet játszhatnak az olyan »puha« eszközök, mint pl. az öko-címkék és a környezetbarát technológiák terjesztése. Bár a politikai eszközök legmegfelelőbb összetételének megtalálása bonyolult lehet a piaci hiányosságok megléte vagy a politikai célkitűzések automatikusan nem indokolják az állami támogatás felhasználását.
24. A PPP szerint a szennyezőnek ki kell fizetnie az általa okozott szennyezés összes költségét, beleértve a társadalmat terhelő közvetett költségeket is. Ebből a célból a környezetvédelmi szabályozás hasznos eszköz lehet a szennyezőre háruló terhelés növeléséhez. A PPP tiszteletben tartása elméletileg biztosítja a negatív externáliákhoz kapcsolódó piaci hiányosság orvoslását. Következésképpen a PPP teljes mértékű végrehajtása esetén nem lenne szükség további állami beavatkozásra a piaci szempontból hatékony eredmény biztosításához. A PPP jelenti továbbra is a legfőbb szabályt, az állami támogatás valójában a második legjobb lehetőség. Ha a PPP vonatkozásában állami támogatás alkalmazására kerül sor, az mentesítené a szennyezőt az általa okozott szennyezés költségeinek megfizetése terhe alól. Ezért ilyen esetekben nem biztos, hogy az állami támogatás megfelelő eszköz.
25. A környezetvédelem jelenlegi szintje azonban – elsősorban a PPP hiányos végrehajtása miatt – gyakran nem tekinthető kielégítőnek, a következő okokból:
- a) először is, nem könnyű megállapítani a szennyezés pontos költségét. Technikailag bonyolult kiszámítani a termelés valamennyi típusa vonatkozásában a társadalmat terhelő többletköltségeket, és amennyiben a kapcsolódó igazgatási költségek túl magasak, akkor előfordulhat, hogy nem költséghatékony annak figyelembevétele, hogy a különböző termelők különböző szintű szennyezést okoznak. A fogyasztói árak változásaira való eltérő

(1) Amint azt fent említettük, amennyiben ezeket a szabványokat beépítik az EGT-megállapodásba, azok EGT-szabvánnyá válnak.

érzékenység (árrugalmasság) is szerepet játszik. Továbbá a szennyezés költségeinek értékelése egyénenként és társadalmanként eltérő lehet, például a jelenlegi politikák által a jövő nemzedékeire gyakorolt hatás tekintetében hozott társadalmi döntésektől függően. Ezenkívül bizonyos költségek nehezen fejezhető ki pontosan pénzben, pl. a rövidebb várható élettartam vagy a környezet károsulása. Ezért a szennyezés költségeinek kiszámításában mindig lesz némi bizonytalanság.

b) Másodszor, ha a szennyezés költségeinek internalizálása érdekében túl gyorsan emelkedik egy sor (ipari) termék ára, az külső sokkot idézhet elő és zavarokat okozhat a gazdaságban. Ezért a kormányok kívánatosabbnak tarthatják a mértékletesebb előrehaladást a szennyezés teljes költségének bizonyos termelési folyamatokba történő beépítése terén.

26. A környezetvédelem nem kielégítő szintje összefüggésében az állami támogatás – bár a fent említett valamennyi problémát nem oldja meg – pozitív ösztönzőket biztosíthat a vállalkozások számára, hogy olyan tevékenységeket vagy beruházásokat hajtsanak végre, amelyek nem kötelezőek, és amelyeket máskülönben a profitorientált vállalatok nem hajtanának végre. Ezenkívül az állami támogatás megfelelő eszköz lehet arra, hogy lehetővé tegye az EFTA-államok számára a közösségi normákat meghaladó nemzeti környezetvédelmi rendelkezések elfogadását azzal, hogy csökkenti a rendelkezéssel leginkább érintett vállalkozások terheit, hogy így végül az a rendelkezés gyakorlatban is alkalmazható legyen.

1.3.4. A támogatás ösztönző hatása és szükségessége

27. A környezetvédelemhez nyújtott állami támogatásnak a kedvezményezett magatartásának megváltozását kell eredményeznie, hogy a környezetvédelem magasabb szintű legyen, mint abban az esetben, ha nem nyújtottak volna támogatást. A környezetvédelem szintjét növelő beruházások ugyanakkor növelhetik a bevételt⁽¹²⁾, és/vagy csökkenthetik a költségeket⁽¹³⁾, azaz gazdaságilag vonzóak. Ezért igazolni kell, hogy az adott beruházást nem valósították volna meg állami támogatás nélkül.

28. A cél annak bizonyítása, hogy a vállalkozás az állami támogatás nélkül nem kezdett volna bele az adott tevékenységbe pusztán az eleve benne rejlő előnyök miatt. Az ösztönző hatást a tényeket összehasonlító elemzés útján azonosítják, amely a célzott tevékenység támogatással és támogatás nélkül megvalósuló szintjét hasonlítja össze. A tények összehasonlításán alapuló forgatókönyv meghatározása kulcsfontosságú annak megállapítása szempontjából, hogy az állami támogatásnak van-e ösztönző hatása. A felmerült beruházási vagy termelési többletköltségek kiszámítása szempontjából a magasabb szintű környezetvédelem elérése is alapvető fontosságú.

29. Előfordulhat, hogy beruházásokat a kötelező közösségi szabványok teljesítése érdekében szükséges végrehajtani. Mivel a vállalkozásnak mindenképpen teljesítenie kellene ezeket a szabványokat, a már hatályban lévő kötelező közösségi szabványok teljesítésére irányuló állami támogatás nem indokolható.

1.3.5. A támogatás arányossága

30. A támogatás csak akkor tekinthető arányosnak, ha kevesebb támogatással nem lehetne elérni ugyanazt az eredményt. Ezenkívül az arányosság az intézkedés szelektivitásának mértékétől is függhet.

31. Elsősorban a támogatási összeget a tervezett környezetvédelem megvalósításához szükséges minimumra kell korlátozni. Ezért a beruházási támogatás támogatható költségei a környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához szükséges (nettó) többletköltségeken alapulnak. Ez a felfogás azt sugallja, hogy a támogatási összeg mértékének meghatározásakor a beruházásból a vállalkozás számára adódó gazdasági előnyöket elvileg le kell vonni a beruházás többletköltségeiből.

32. Mindazonáltal nem könnyű számba venni az összes gazdasági előnyt, amelyre a vállalat a járulékos beruházásból szert tesz. Például a támogatható költségek kiszámításának a 80–84. pontban részletezett módszere a beruházást követő bizonyos kezdeti időszakot követően már nem veszi figyelembe az üzemelési előnyöket. Hasonlóképpen nem vehető számításba ebben az összefüggésben bizonyos – gyakran nehezen mérhető – előnyök sem, pl. a környezetbarát beruházással erősített »zöld arculat«. Emiatt a támogatás arányosságának biztosítása érdekében a Hatóság úgy látja, hogy a támogatási összegnek általában kisebbnek kell lennie a figyelembe vehető beruházási költségeknél; lásd a mellékletet. A támogatási összeg csak olyan esetekben érheti el a számításba vehető beruházási költségek 100 %-át, amelyekben a beruházási támogatást tisztán versenyalapú pályázat során, világos, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján ítélik oda, ezzel eredményesen biztosítva, hogy a támogatás a környezetvédelmi előny eléréséhez szükséges minimális szintre korlátozódik, ugyanis csak ilyen körülmények között tételezhető fel, hogy az adott pályázatok minden lehetséges előnyt tükröznek, amely a járulékos beruházásból ered. A fentiekén kívül, bizonyos intézkedések esetében nem lehet a többletköltségekre támaszkodni a támogatás összegének kiszámításához:

⁽¹²⁾ A környezetkímélőbb termelés szélesebb körű lehetőségeket eredményezhet pl. a hulladékanyagok újrafeldolgozására, s így további bevételt hoz. Így növelhető a környezetkímélőbbnek talált, s ezért a vásárlók számára vonzóbbnak tűnő termékek ára és forgalma.

⁽¹³⁾ A környezetkímélőbb termelés jelentősen alacsonyabb energiafelhasználást és kevesebb alapanyagigényt eredményezhet.

33. ez a helyzet a környezeti adó alóli mentesség vagy adócsökkentés, valamint az értékesíthető engedélyek rendszere formájában nyújtott támogatás esetében. Az említett esetekben az arányosságot feltételek és kritériumok segítségével kell biztosítani a mentességek és csökkentések megítélése érdekében, amelyek biztosítják, hogy a kedvezményezett ne részesüljön túlzott előnyökben, és hogy az intézkedés szelektivitása az abszolút minimumra korlátozódjon.
34. A környezetvédelem megvalósításának költsége a kis- és középvállalkozások esetében relatív értékben, a tevékenységük méretéhez viszonyítva gyakran magasabb. A kis- és középvállalkozások ilyen költségekhez való hozzájárulása gyakran korlátozott a tőkepiac tökéletlenségei miatt. Ezért, és figyelembe véve azt, hogy csökken a verseny torzulásának kockázata abban az esetben, ha a kedvezményezett kis- és középvállalkozás, bizonyos támogatási típusok esetében indokolt lehet többlettámogatást nyújtani az ilyen vállalkozások számára.
35. Ezenkívül az EFTA-államokat arra ösztönzik, hogy a környezeti előnyök elérése során biztosítsák a költséghatékonyságot, például válaszszanak olyan intézkedéseket, amelyek esetében az elkerült külső költségek a támogatás összegéhez viszonyítva jelentősek. Mivel azonban nincs közvetlen kapcsolat az elkerült külső költségek és a vállalkozásnál felmerülő költségek között, az elkerült külső költségek csak kivételes esetekben vehetők alapul az állami támogatás összegének megállapításához. Annak érdekében, hogy a megfelelő ösztönzöt biztosítsák a vállalkozások magatartásának megváltoztatásához, a támogatás összegének rendszerint közvetlenül kell kapcsolódnia a vállalkozás által viselt költségekhez.
- 1.3.6. A környezetvédelmi támogatás negatív hatásait korlátozni kell ahhoz, hogy a végső mérleg pozitív legyen
36. Ha a környezetvédelemre irányuló állami támogatási intézkedések célirányosak, hogy csak a magasabb szintű környezetvédelemhez kapcsolódó tényleges többletköltségeket ellensúlyozzák, rendszerint elég kicsi annak a veszélye, hogy a támogatás túlzottan torzítaná a versenyt. Következésképpen döntő fontosságú, hogy a környezetvédelemre irányuló állami támogatási intézkedések célirányosak legyenek. Olyan esetekben, amelyekben a támogatás egyáltalán nem vagy csak arányosan szükséges a tervezett célkitűzés eléréséhez, a támogatás sérti a versenyt. Különösen akkor alakulhat ki ilyen helyzet, ha a támogatás a következőkhöz vezet:
- a) gazdaságtalan vállalkozások fennmaradásának támogatása;
  - b) a vállalkozások dinamikus ösztönzőinek torzítása és kiszorítása;
  - c) piaci befolyás vagy kirekesztő gyakorlatok létrehozása;
  - d) a kereskedelmi forgalom vagy a termelés helyének mesterséges megváltoztatása.
37. Bizonyos esetekben az intézkedés arra irányul, hogy beavatkozzon a piac működésébe, és globális előnyöket biztosítson a környezetnek azzal, hogy egyes környezetbarát üzemeket pártfogol más, környezetszennyezőbb üzemekkel szemben. Az ilyen intézkedések eredményeként a környezetbarát termékek előállítói javítani tudják majd piaci pozícióikat azokkal a versenytársaikkal szemben, akik környezeti szempontból kevésbé előnyös termékeket kínálnak. Ilyen esetekben a Hatóság az intézkedésnek a támogatásban nem részesített vállalkozások piaci pozíciójára, illetve nyereségszintjére gyakorolt negatív hatásának vizsgálata során számításba veszi az intézkedés átfogó környezeti hatásait is. Minél kisebb az érintett intézkedés várható környezeti hatása, annál fontosabb a támogatás által a versengő termékek piaci részesedésére és nyereségére gyakorolt hatás vizsgálata.
- 1.4. *A mérlegelési teszt elvégzése: törvényi vélelem és egy részletesebb értékelés szükségessége*
38. Az EFTA-államok közötti, a Felügyeleti Hatóság és a Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás (a továbbiakban: a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás) 3. jegyzőkönyve II. részének 4–7. cikke sérelme nélkül a Hatóság által alkalmazott törvényi vélelmek eltérőek a bejelentett állami támogatási intézkedés fajtájától függően.
39. Ezen iránymutatás 3. fejezetében a Hatóság meghatározza azon intézkedések körét, amelyek esetében eleve úgy ítéli meg, hogy az állami támogatások olyan specifikus piaci hiányosságokat orvosolnak, amelyek akadályozzák a környezetvédelmet, vagy amelyek túlteljesítik a környezetvédelem szintjét. A Hatóság továbbá olyan feltételek és paraméterek sorát határozza meg, amelyek azt hivatottak biztosítani, hogy az állami támogatások valóban ösztönző hatásúak és arányosak legyenek, valamint csak korlátozott negatív hatásuk legyen a versenyre és a kereskedelemre. A 3. fejezet tehát a támogatott tevékenység, a támogatási intenzitás és az összegegyeztetetőséghez kapcsolt feltételek tekintetében tartalmaz paramétereket.
40. A meghatározott küszöbértékeket meghaladó támogatási összegek, valamint helyzetek esetében azonban külön ellenőrzésre van szükség, mivel nagyobb a verseny és a kereskedelem torzulásának veszélye. A külön ellenőrzés az 5. fejezettel összhangban általában az intézkedés további és részletesebb, tényeken alapuló vizsgálatából áll. Ezeket az intézkedéseket akkor nyilvánítják összegegyeztethetőnek, ha az 5. fejezet szerinti mérlegelési teszt általános pozitív értékelést eredményez. E vizsgálat összefüggésében az összegegyeztetetőségre vonatkozó kritériumokról a kezdet kezdetén nem feltételezik, hogy teljesültek. A környezeti adók alóli mentesség, illetve azok csökkentésének feltétele csupán a 4. fejezetben lefektetett értékelés elvégzése⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁴⁾ Az 5. fejezetben meghatározott küszöbértékek túllépése esetén a 3. fejezet alapján adókedvezmények formájában nyújtott támogatást részletes értékelésnek vetik alá.

41. E részletes vizsgálat eredményeképpen a Hatóság a feltételektől függően jóváhagyhatja a támogatást, az EGT-megállapodás működésével összeegyeztethetetlennek nyilváníthatja vagy határozatot hozhat az összeegyeztethetőségre vonatkozóan.
- 1.5. *Az iránymutatás alkalmazási körébe tartozó külön intézkedések indoklása*
42. A Hatóság egy sor olyan intézkedést határozott meg, amelyek állami támogatása bizonyos feltételek mellett az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethető lehet.
- 1.5.1. *A közösségi szabványokon túlmenő vagy közösségi szabványok hiányában a környezetvédelmet javító vállalkozásoknak nyújtott támogatás*
43. A támogatás ezen típusa egyéni ösztönzőket biztosít a vállalkozások számára ahhoz, hogy magasabb szintű környezetvédelmet valósítsanak meg. Egy vállalkozást rendszerint semmi nem ösztönöz arra, hogy túlteljesítse a kötelező szabványokat, ha annak költsége nagyobb a vállalkozás számára hozott haszonnál. Ilyen esetekben állami támogatás adható, hogy arra ösztönözze a vállalkozásokat, hogy fejlesszék a környezetvédelmet. Az ökoinnováció támogatására vonatkozó közösségi célkitűzéssel összhangban kedvezőbb elbánás alkalmazható olyan ökoinnovációs projektek esetében, amelyek a környezetvédelmi aspektussal együtt az innovációval járó nagyobb kockázatokhoz kapcsolódó kettős piaci hiányosság megszüntetésére irányulnak. Ennélfogva az ökoinnovációhoz nyújtott támogatás az ökoinnovációk piaci terjesztésének felgyorsítására törekszik.
- 1.5.2. *A közösségi szabványokat túlteljesítő vagy közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjét növelő új szállítóeszközök vásárlásának támogatása*
44. A szállítás nagy arányban járul hozzá az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásához (kb. 30 %-ban), és felelős a helyi szintű por-, részecske-, NOx- és SOx-szennyezésért. Emiatt fontos ösztönözni a nem szennyező szállítási módokat, egyrészt a globális éghajlatváltozás elleni fellépés, másrészt a helyi szinten – különösen a városokban – jelentkező szennyezés csökkentése érdekében. E tekintetben különösen fontos bátorítani a nem szennyező szállítójárművek (ezek között a környezetbarát hajók) beszerzését.
- 1.5.3. *A jövőbeni közösségi szabványokhoz időben történő alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás*
45. Ezen iránymutatás nem engedélyezi, hogy vállalkozásoknak a már hatályban lévő közösségi szabványok teljesítéséhez nyújtsanak támogatást, mert az ilyen támogatás nem eredményezne magasabb szintű környezetvédelmet. Az állami támogatás azonban az újonnan elfogadott közösségi szabványok lényegesen gyorsabb végrehajtását biztosíthatja, és ezáltal hozzájárulhat ahhoz, hogy a szennyezés gyorsabb ütemben csökkenjen, mint támogatás nélkül. Tehát ilyen esetekben az állami támogatás egyéni ösztönzőket teremthet a vállalkozások számára, hogy azok ellensúlyozzák a szennyezéssel kapcsolatos negatív externáliák hatásait.
- 1.5.4. *Környezetvédelmi tanulmányokhoz nyújtott támogatás*
46. A vállalkozások részére a közösségi szabványokat túlteljesítő környezetvédelmi szint elérésére vagy azok hiányában a környezetvédelem szintjének növelésére irányuló tanulmányok készítéséhez, valamint az energiatakarékosság és a megújuló energiaforrások tanulmányozásához nyújtott támogatás az aszimmetrikus tájékoztatáshoz kapcsolódó piaci hiányosságot szünteti meg. A vállalkozások gyakran alábecsülik az energiatakarékosság és a megújuló energiaforrások kínálta lehetőségeket és előnyöket, ezért keveset fektetnek ezekbe.
- 1.5.5. *Energiatakarékossághoz nyújtott támogatás*
47. A támogatás ezen típusa a negatív externáliákkal kapcsolatos piaci hiányosságot azáltal szünteti meg, hogy egyéni ösztönzőket teremt az energiatakarékosságra vonatkozó környezetvédelmi célkitűzések és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó célkitűzések eléréséhez. Az állami támogatás akkor tekinthető indokoltnak, ha az energiamegtakarítást eredményező beruházások az alkalmazandó közösségi szabványok nem írják elő őket kötelezően, és ha nem nyereségesek, azaz ha az energiamegtakarítás költsége nagyobb a kapcsolódó gazdasági haszonnál. Kedvezőbb támogatásra lehet szükség a kis- és középvállalkozások esetében annak figyelembevételére érdekében, hogy ezek a vállalkozások gyakran alulértékelik az energiamegtakarítás hosszú távú hasznát, ezért nem fordítanak elegendő összeget energia-megtakarító intézkedésekre.
- 1.5.6. *Megújuló energiaforrások tekintetében nyújtott támogatás*
48. A támogatás e típusa a negatív externáliákkal kapcsolatos piaci hiányosságot azáltal szünteti meg, hogy egyéni ösztönzőket teremt a megújuló energiaforrások teljes energiatermelésén belüli arányának növeléséhez. A megújuló energiaforrások fokozott használata várhatóan fontos szerepet tölt be az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésével kapcsolatos célkitűzések teljesítésében. Az állami támogatás akkor tekinthető indokoltnak, ha a megújuló energia előállításának költsége nagyobb, mint a kevésbé környezetbarát forrásokon alapuló termelés költsége, és ha a megújuló energiaforrások részaránya tekintetében az egyes vállalkozásokra nem vonatkozik kötelező közösségi szabvány. A megújuló energia egyes fajtáinak magas előállítási költsége nem teszi lehetővé a vállalkozások számára, hogy versenyképes piaci árakat számítsanak fel, és így akadályozza a megújuló energia piacra jutását. A megújuló energia terén elért technológiai fejlődés, valamint a környezeti

externáliák fokozatosan növekvő (például a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló, 2008. január 15-i 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁽¹⁵⁾, a levegőminőségre vonatkozó jogszabályokra és a kibocsátáskereskedelmi rendszerre visszavezethető) internalizálása miatt azonban az elmúlt években az árkülönbség csökkenő tendenciát mutatott, így csökkent a támogatás iránti igény is.

49. Ezenkívül a bioüzemanyagok alkalmazása⁽¹⁶⁾ fenntartható módon biztosítaná az ellátást és az éghajlatváltozás elleni fellépést. Emiatt az állami támogatás azokban az esetekben lehet megfelelő eszköz, amikor a megújuló energiaforrások felhasználása egyértelműen a gazdasági előnyt és a fenntarthatóságot szolgálja. Konkrétabban, a megújuló forrásokból nyert energia használatának ösztönzéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁽¹⁷⁾ vonatkozó javaslat 15. cikkében szereplő fenntarthatósági kritériumoknak nem megfelelő bioüzemanyagokat nem tekintik úgy, hogy azokra állami támogatás adható. Támogatási rendszerük kidolgozásakor az EFTA-államok ösztönözhetik a további előnyöket biztosító bioüzemanyagok alkalmazását (beleértve a hulladékból, maradékokból, cellulóz és ligno-cellulóz anyagból nyert bioüzemanyagok által kínált diverzifikáció előnyeit is) oly módon, hogy megfelelően figyelembe veszik egyrészt a hagyományos bioüzemanyagokból, másrészt pedig a további előnyöket biztosító bioüzemanyagokból termelt energia eltérő költségeit.
50. A vízi erőműveket illetően meg kell jegyezni, hogy a környezetre kettős hatást gyakorolhatnak. Az üvegházhatást okozó gázok alacsony szintű kibocsátása szempontjából minden bizonnyal lehetőséget rejtenek magukban. Ebből kifolyólag fontos szerepet tölthetnek be az átfogó energiaszerkezetben. Másrészt viszont az ilyen erőműveknek negatív hatása is lehet, például a vízrendszerekre és a biodiverzitásra⁽¹⁸⁾.
- 1.5.7. A kapcsoltenergia-termeléshez és távfűtéshez (DH) nyújtott támogatás
51. A támogatás e típusai a negatív externáliákkal kapcsolatos piaci hiányosságot azáltal szüntetik meg, hogy egyéni ösztönzőket teremtenek az energiatakarékosság terén kitűzött környezetvédelmi célok teljesítéséhez. A kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés (a továbbiakban: CHP) a villamos és a hőenergia egyidejű termelésének leghatékonyabb módja. A villamos és a hőenergia együttes termelése által kevesebb energiát használnak fel a termelés során. Azóta a CHP-nek az uniós energiastratégiában betöltött szerepét erősítette a hasznos hőigényen alapuló kapcsolt energiatermelés belső energiapiacra való támogatásáról és a 92/42/EGK irányelv módosításáról szóló, 2004. február 11-i 2004/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁹⁾ elfogadása. Hivatkozni lehet még az Európai Bizottság Energiahatékonysági cselekvési terv: A lehetőségek kihasználása című közleményének⁽²⁰⁾ a kapcsolt energiatermeléssel foglalkozó fejezetére. Ez utóbbi dokumentum kiemeli az iparból vagy közelművekből származó hulladékhőnek hasznos alkalmazásaira, így a távfűtésben (a továbbiakban: DH) történő hasznosításában rejlő lehetőségeket is. Ezenkívül a DH nagyobb energiahatékonysággal rendelkezhet, mint az egyedi fűtés, és jelentősen hozzájárulhat a városi levegő minőségének javításához. Ezért – feltéve, hogy a DH az egyedi fűtéshez képest kevésbé szennyezőnek, a termelési folyamat és a hőelosztás során energiatakarékosabbnak, viszont annál költségesebbnek minősül – a környezetvédelmi célkitűzések eléréséhez szükséges ösztönzők biztosítása céljából nyújtható állami támogatás. Ugyanakkor – hasonlóan a megújuló energiaforrások esetéhez – várható, hogy a környezeti externáliák fokozatos internalizációja más technológiák költségeibe csökkenteni fogja a támogatás iránti igényt azáltal, hogy ezeket a költségeket fokozatosan közelíti a CHP és a DH költségeihez.
- 1.5.8. Hulladékgazdálkodáshoz nyújtott támogatás
52. A támogatás e típusának célja, hogy egyéni ösztönzést adjon a hulladékgazdálkodással⁽²¹⁾ kapcsolatos környezetvédelmi célkitűzések eléréséhez. A hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési program⁽²²⁾ a hulladékképződés megelőzését és a hulladékgazdálkodást a négy legfontosabb prioritás közé sorolja. Elsődleges célkitűzése a hulladékképződés és a gazdasági tevékenység szétválasztása, hogy az EU növekedése ne vezessen egyre több hulladék keletkezéséhez. Ebben az összefüggésben állami támogatás (a 3.1.1. szakasz alapján) a hulladékot termelőnek és (a 3.1.9. szakasz alapján) a más vállalkozások által termelt hulladékot kezelő vagy újrafeldolgozó vállalkozásoknak is nyújtható. Ugyanakkor biztosítani kell a környezetre gyakorolt pozitív hatást, a PPP nem játszható ki, és nem torzulhat a másodlagos anyagok piacának rendes működése.
- 1.5.9. Szennyezett területek szennyeződésmentesítése tekintetében nyújtott támogatás
53. A támogatás e típusa arra szolgál, hogy egyéni ösztönzést adjon a negatív externáliák hatásainak ellensúlyozásához, amennyiben nem lehetséges azonosítani a szennyezőt, és rávenni, hogy fizessen az általa okozott környezeti kár felszámolásáért. Ilyen esetekben az állami támogatás akkor indokolható, ha a kármentesítés költsége meghaladja a terület értékének a kármentesítésből származó növekedését.

⁽¹⁵⁾ HL L 24., 2008.1.29., 8. o. Ez az irányelv az 1996. szeptember 24-i 96/61/EK tanácsi irányelv egységes szerkezetbe foglalt változata, amelyet az EGT-megállapodás XX. melléklete 1. pontjának f) alpontjába építettek be.

⁽¹⁶⁾ Lásd az Európai Bizottság által kiadott, bioüzemanyagokról szóló időközi jelentést, COM(2006) 845 végleges.

⁽¹⁷⁾ COM(2008) 19 végleges. Amint az irányelvet elfogadja az Európai Parlament és a Tanács, a Hatóság alkalmazni fogja a fenntarthatósági kritériumokat a végleges szövegben.

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.). A legutóbb a 2455/2001/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal (HL L 331., 2001.12.15., 1. o.) módosított irányelv. Közélebről a 4. cikk (7) bekezdése határozza meg a víztestek újfajta módosításainak engedélyezésével kapcsolatos kritériumokat. A 2000/60/EK irányelv és a 2455/2001/EK határozat az EGT-megállapodás XX. melléklete 13. pontja c) alpontjának a) alpontjába került beépítésre.

⁽¹⁹⁾ HL L 52., 2004.2.21., 50. o., beépítve az EGT-megállapodás IV. mellékletének 24. pontjába.

⁽²⁰⁾ COM(2006) 545 végleges

⁽²¹⁾ A hulladékgazdálkodás magában foglalja az újrahasznosítást, az újrafeldolgozást és a helyreállítást is.

⁽²²⁾ A hatodik környezetvédelmi cselekvési program a 31. jegyzőkönyv 3. cikke 7. pontjának d) alpontjával került beépítésre az EGT-megállapodásba.

1.5.10. Vállalkozások áthelyezéséhez nyújtott támogatás

54. A beruházási támogatás e típusának az a célja, hogy egyéni ösztönzőket teremtsen a negatív externáliáknak a jelentősebb szennyezést okozó vállalkozások olyan területekre való áthelyezésével történő csökkentéséhez, ahol ez a szennyezés kevesebb káros hatással, ami csökkentheti a külső költségeket. Az iránymutatás az elővigyázatosság elvével összhangban bevezeti azt a lehetőséget, hogy támogatást lehessen nyújtani a nagy veszélyt jelentő üzemek áthelyezéséhez, összhangban a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek ellenőrzéséről szóló, 1996. december 9-i 96/82/EK tanácsi irányelvvel⁽²³⁾ (a továbbiakban: a Seveso II irányelv)⁽²⁴⁾. Az eddigi balesetek igazolták, hogy a Seveso II irányelv szerinti üzemek elhelyezkedése az emberre és a környezetre kiható balesetek megelőzése és következményeinek korlátozása tekintetében egyaránt döntő fontosságú. Ezért az állami támogatás indokolható akkor, ha az áthelyezésre környezetvédelmi okokból kerül sor. Annak biztosítása érdekében, hogy a más okokból történő áthelyezéshez ne nyújtsanak támogatást, az illetékes hatóság áthelyezést elrendelő közigazgatási vagy bírósági határozatára, vagy az illetékes hatóság és a vállalkozás között létrejött megállapodásra van szükség. A támogatható költségeknél figyelembe kell venni valamennyi azon előnyt, amelyhez a vállalkozás az áthelyezés következtében hozzájuthat.

1.5.11. Értékesíthető engedélyek rendszerei formájában nyújtott támogatás

55. Az értékesíthető engedélyek rendszere többféle állami támogatást is tartalmazhat (például abban az esetben, amikor EFTA-államok az engedélyeket és juttatásokat piaci értékük alatt nyújtják, és ez az EFTA-államoknak tulajdonítható). A támogatás ezen típusa arra használható, hogy kezelje a negatív externáliákat azáltal, hogy lehetővé teszi a környezetvédelmi célkitűzésekre irányuló, piaci alapú eszközök bevezetését. Ha a kiadott engedélyek teljes mennyisége nem éri el a vállalkozások teljes várható szükségletét, a környezetvédelem szintjére gyakorolt hatás összességében pozitív lesz. Az egyes vállalkozások szintjén, ha a megadott engedélyek nem fedezik a vállalkozás teljes várható szükségletét, a vállalkozásnak vagy csökkentenie kell az általa okozott szennyezést, ezzel hozzájárulva a környezetvédelem színvonalának emeléséhez, vagy a piacon további engedélyeket kell vásárolnia, ezzel ellentételezést fizetve a szennyezéséért. A verseny torzulásának csökkentése érdekében túl sok engedély kiosztása nem indokolható, valamint rendelkezéseket kell hozni a belépés indokolatlan akadályainak felszámolása érdekében.
56. A 2012. december 31-én végződő kereskedési időszak alatt felmerült helyzeteket a Hatóság az 55. pontban meghatározott kritériumok alapján értékeli. A kereskedési időszak során ezen időpont után felmerülő események tekintetében a Hatóság aszerint fogja értékelni az intézkedéseket, hogy azok egyaránt szükségesek és arányosak-e.

1.5.12. A környezeti adó csökkentése vagy az ilyen adó alóli mentesség formájában nyújtott támogatás

57. A bizonyos ágazatokra vagy vállalkozástípusokra vonatkozó környezeti adó csökkentése és az ezen adó alóli mentesítés lehetővé teheti, hogy egyes vállalkozások esetében magasabb adókat alkalmazzanak, ily módon a költségek internalizálásának általános javulását eredményezve, valamint lehetővé teheti további ösztönzők kialakítását a környezetvédelem szintjének javítása céljából. Ennek megfelelően a támogatás e típusára szükség lehet a negatív externáliák közvetett megcélzásához a viszonylag magas nemzeti környezeti adók bevezetésének vagy fenntartásának elősegítése által. Ahhoz, hogy a támogatás összeegyeztethető legyen, be kell bizonyítani, hogy a mentességek vagy csökkentések a kedvezményezettek összes javasolt típusánál szükségesek, valamint hogy terjedelmük arányos. Feltehetően ez az eset áll fenn, ha a kedvezményezettek legalább a vonatkozó irányelv által meghatározott minimális közösségi adót fizetik, ha egyáltalán fizetnek ilyesmit.⁽²⁵⁾ Egyéb esetben a szükségesség attól függ, hogy a nemzeti adó milyen mértékben gyakorol hatást a termelési költségekre, valamint az adó fogyasztókra történő áthárításának és a haszonkulcs csökkentésének a lehetőségére. Az arányosság attól függ, hogy a kedvezményezettek milyen mértékben tudják tovább csökkenteni fogyasztásukat vagy kibocsátásukat, fizetni a nemzeti adó egy részét, vagy aláírni a szennyezés csökkentésére irányuló környezetvédelmi megállapodásokat⁽²⁶⁾.

2. Alkalmazási kör és fogalom meghatározások

2.1. Az iránymutatás alkalmazási köre

58. Ezt az iránymutatást a környezetvédelemhez nyújtott állami támogatásokra kell alkalmazni. Az állami támogatásra vonatkozó egyéb EGT-politikákkal, az EGT-megállapodás egyéb rendelkezéseivel és az EGT-megállapodás alapján elfogadott jogszabályokkal összhangban kell alkalmazni. Az iránymutatás hivatkozik olyan jogszabályokra is, amelyek még nem kerültek beépítésre az EGT-megállapodásba⁽²⁷⁾.
59. Ezt az iránymutatást kell alkalmazni az EGT-megállapodásban szabályozott ágazatokban nyújtott környezetvédelmi támogatásra⁽²⁸⁾. Az iránymutatás azon ágazatokra is vonatkozik, amelyekről állami támogatásra vonatkozó külön EGT-szabályok rendelkeznek (acélfeldolgozás, hajógyártás, gépjárműipar, szintetikus szálak, szállítás és szén), kivéve, ha e speciális szabályok másképp rendelkeznek.

⁽²³⁾ HL L 10., 1997.1.14., 13. o.

⁽²⁴⁾ Az irányelv beépítésre került az EGT-megállapodás XX. mellékletébe (a 23. pont a) pontjában).

⁽²⁵⁾ Lásd a fenti 10. pontot.

⁽²⁶⁾ A Bizottság a 2003/96/EK irányelv felülvizsgálata során újraértékelheti az ilyen típusú támogatás megközelítését.

⁽²⁷⁾ Lásd a fenti 10. pontot.

⁽²⁸⁾ Az iránymutatás nem tárgyalja az állami támogatás fogalmát, ami az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdéséből, valamint az EFTA-Bíróság és az Európai Közösségek bíróságai ítélkezési gyakorlatából származik.

60. Ez az iránymutatás nem érinti a környezetbarát termékek és a kevesebb természeti erőforrás igénybevételével üzemeltetendő gépek, illetve szállítási eszközök tervezését és gyártását, illetve az erőművekben vagy más termelési egységekben a biztonság vagy a higiénia javítására irányuló intézkedéseket.
61. Mezőgazdasági termékek, halászati és egyéb tengeri termékek kereskedelme nagymértékben kívül esik az EGT-megállapodás alkalmazási körén⁽²⁹⁾. Mivel a Hatóságnak nincs joghatósága azon környezetvédelmi támogatási intézkedések felülvizsgálatára, amelyek ezen az alapon kívül kerülnek az EGT-megállapodás alkalmazási körén, ezekre az iránymutatás hatálya nem terjed ki.
62. Ezen iránymutatás nem terjed ki a levegőhöz, a közutakhoz, a vasúthoz, a belföldi víziutakhoz és a tengeri szállítási infrastruktúrához kapcsolódó környezetvédelmi intézkedések finanszírozására, ideértve a transeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó közösségi iránymutatásokról szóló, 1996. július 23-i 1692/96/EK európai parlamenti és tanácsi határozatban⁽³⁰⁾ meghatározott bármely közös érdekű projektet.
63. A környezetvédelem területével kapcsolatos kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatás a Hatóság kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásaiban meghatározott szabályok hatálya alá tartozik⁽³¹⁾. Ugyanakkor az ökoinnováció piaci terjesztésének szakasza (ökoinnovációs eszköz vásárlása) ezen iránymutatás körébe tartozik.
64. A környezettel kapcsolatos képzési tevékenységhez nyújtott támogatás jellemzői nem indokolnak az ilyen támogatással kapcsolatban külön szabályokat a képzési tevékenységhez nyújtott támogatásról szóló általános szabályok mellé, és ezért a Hatóság azt az EGT-megállapodás 87. és 88. cikkének a képzési támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 68/2001/EK bizottsági rendelettel⁽³²⁾ összhangban vizsgálja.
65. A tanácsadói szolgáltatások nagy mértékben segíthetik a kis- és középvállalkozásokat abban, hogy haladást érjenek el a környezetvédelem terén. E szolgáltatások segítségével környezetvédelmi auditok hajthatók végre, felmérhetők a környezetbarát befektetésből a vállalkozás számára származó gazdasági előnyök, ami arra ösztönözheti ezeket a vállalkozásokat, hogy ténylegesen beruházzanak a környezetvédelembe. A kis- és középvállalkozásoknak a környezetvédelemmel kapcsolatos tanácsadói/konzultatív szolgáltatások igénybevételéhez az EGT-megállapodás 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 70/2001/EK Hatósági rendelet alapján nyújtható támogatás⁽³³⁾.
66. Az átállási költségekhez kapcsolódó állami támogatás elemzésének módszertanáról szóló, állami támogatásról szóló iránymutatásokban meghatározottak szerint az iránymutatás nem vonatkozik az átállási költségekre⁽³⁴⁾.
67. Ezenkívül, amennyiben a 5. szakaszban az energiatakarékossággal kapcsolatban ismertetett rendelkezések nem alkalmazhatók, ez az iránymutatás nem vonatkozik a távfűtéssel összefüggő infrastruktúrába történő befektetéshez nyújtott állami támogatásra, amelynek értékelése az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján történik.
68. Előfordulhat, hogy egyes EFTA-államokban a társaságoknak környezeti adót kell fizetniük, miközben az értékelhető engedélyek rendszerében is részt vesznek. A Hatóságnak még nincs elegendő tapasztalata ahhoz, hogy értékelhesse, mennyire összeegyeztethető ilyen esetekben a környezeti adók csökkentése. Ebből kifolyólag még túl korai lenne a Hatóságnak erről általános iránymutatást nyújtania. Ehelyett az ilyen esetek értékelése, amennyiben azok az EGT-megállapodás 61. cikke (1) bekezdésének értelmében állami támogatásnak minősülnek, az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján történik majd.
69. Végül pedig a fosszilis tüzelésű erőművek, vagy a szén-dioxid elkülönítésére, szállítására és tárolására alkalmas más ipari létesítmények, vagy a széndioxid-elkülönítési és -tárolási lánc egyedi elemeinek támogatására irányuló, néhány EFTA-állam részéről tervezett intézkedés állami támogatást képezhet, a hiányzó tapasztalatok miatt azonban még túl korai lenne az ilyen támogatás engedélyezésére vonatkozó iránymutatás kidolgozása. Figyelembe kell venni e technológia EGT energiaellátásának biztonságában, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésében betöltött stratégiai fontosságát. Hivatkozni lehet a Közösség azon hosszú távú célkitűzésére, mely szerint az éghajlatváltozást az iparosítás előtti időszakhoz képest legfeljebb 2 °C-ban kívánja korlátozni, és a Bizottság azon kijelentésére, mely szerint támogatni kívánja az ipari méretű bemutató erőművek 2015-ig történő felépítését⁽³⁵⁾, amennyiben azok környezetvédelmi szempontból biztonságosak és hozzájárulnak a környezet védelméhez. Ezen az alapon a Hatóság általánosságban kedvezően áll hozzá az ilyen projektekhez nyújtott állami támogatáshoz. A projekteket az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint lehetne

⁽²⁹⁾ Lásd az EGT-megállapodás 8. cikkének (3) bekezdését.

⁽³⁰⁾ HL L 228., 1996.9.9., 1. o., beépítve az EGT-megállapodás XIII. mellékletébe.

⁽³¹⁾ Eljárási jogi és anyagi jogi szabályok az állami támogatás terén – Iránymutatások az EGT-megállapodás 61. és 62. cikkének és a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve I. része 1. cikkének alkalmazásáról és értelmezéséről, elfogadta és kiadta az EFTA Felügyeleti Hatóság 1994. január 19-én, közzétéve: HL L 231., 1994.9.3., 1. o., 32. sz. EGT-kiegészítés (1994.9.3.) 1. o. (állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások). Az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások kutatással, fejlesztéssel és innovációval foglalkozó részét még nem tették közzé, de az elérhető a Hatóság weboldalán, a www.eftasurv.int címen

⁽³²⁾ HL L 10., 2001.1.13., 20. o., beépítve az EGT-megállapodás XV. mellékletébe. A képzési támogatásra vonatkozó új csoportmentességi rendelet elfogadását követően az új rendeletet kell alkalmazni.

⁽³³⁾ HL L 10., 2001.1.13., 33. o., beépítve az EGT-megállapodás XV. mellékletébe. Ha a kv-knak nyújtott támogatásra vonatkozó új csoportmentességi rendelet elfogadásra kerül, az új rendeletet kell alkalmazni.

⁽³⁴⁾ HL L 139., 2006.5.25., 25. EGT-kiegészítés, 2006.5.25.

⁽³⁵⁾ Lásd a Bizottságnak a szén-dioxid geológiai tárolásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó javaslatát, COM(2008) 18 végleges.

értékelni, illetve azok támogathatóak lehetnek a megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontjában és a jelen iránymutatás 147. pontjában foglalt feltételek alapján, mint fontos közös érdekű európai projektek.

2.2. Fogalom meghatározások

70. Ezen iránymutatás alkalmazásában általánosságban a következő fogalom meghatározásokat kell alkalmazni:

1. »környezetvédelem«: minden olyan intézkedés, amely fizikai környezetünknek vagy természeti erőforrásoknak a kedvezményezett saját tevékenységei által történő károsodását hivatott felszámolni vagy megakadályozni, az ilyen károsodás csökkentése, illetve a természeti erőforrások hatékonyabb felhasználásának eredményezése céljából, beleértve az energiatakarékossági intézkedéseket és a megújuló energiaforrások használatát is ⁽³⁶⁾;
2. »energiatakarékossági intézkedés«: minden olyan intézkedés, amelynek révén a vállalkozások csökkenteni tudják különösen a termelési folyamatban gazdaságosan felhasznált energia mennyiségét;
3. »közösségi szabvány«:
  - i. olyan kötelező közösségi szabvány, amely környezeti mutatókra ír elő a vállalkozások által elérendő szinteket ⁽³⁷⁾; vagy
  - ii. a 2008/1/EK tanácsi rendelet ⁽³⁸⁾ szerinti, a rendelkezésre álló legjobb technikák használatára vonatkozó kötelezettség, az említett irányelv 17. cikkének (2) bekezdése alapján a Bizottság által közzétett legújabb információ szerinti módon;
4. »ökoinnováció«: az innováció minden olyan formája, amely a környezetvédelem jelentős fejlesztését eredményezi vagy arra törekszik. Az ököinnováció új termelési eljárásokat, új termékeket, illetve szolgáltatásokat, új irányítási és üzleti módszereket foglal magában, amelyeknek az alkalmazása, illetve végrehajtása valószínűleg megakadályozza vagy jelentősen csökkenti a környezetet fenyegető veszélyeket, a szennyezést és az erőforrások felhasználásának egyéb negatív hatásait a kapcsolódó tevékenységek életciklusa során.

Az alábbiak nem tekintendők innovációnak:

- i. a kisebb változtatások vagy fejlesztések;
  - ii. a termelési vagy szolgáltatási képességek növelése olyan gyártási vagy logisztikai rendszerek hozzáadása által, amelyek nagyban hasonlítanak a már használatban lévőkhöz;
  - iii. az üzleti gyakorlatokban, a munkahelyi szervezetben vagy külső kapcsolatban eszközölt olyan változtatások, amelyek a vállalkozáson belül már alkalmazott szervezési módszereken alapulnak;
  - iv. a vezetési stratégia megváltozása;
  - v. a fúziók és felvásárlások;
  - vi. egy eljárás alkalmazásának beszüntetése;
  - vii. az egyszerű tőkepótlás vagy tőkenövelés;
  - viii. a kizárólag az értékesítési árak megváltozásához köthető változások, az egyedi igényekhez igazítás, a rendszeres szezonális és ciklikus változások;
  - ix. az új vagy jelentősen továbbfejlesztett termékekkel folytatott kereskedelem;
5. »megújuló energiaforrások«: az alábbi megújuló, nem fosszilis energiaforrások: szélenergia, napenergia, geotermikus energia, hullámenergia, árapály-energia, vízi erőművek, közvetlen biomassza-égetés, hulladéklerakó-gáz, a szennyvíztisztító telepekről származó gáz és biogázok;
  6. »biomassza«: mezőgazdaságból, erdészetből és a kapcsolódó iparágakból származó termékek, hulladékok és maradványok (beleértve a növényi és állati eredetű anyagokat) biológiailag lebontható frakciója, valamint az ipari és települési hulladék biológiailag lebontható frakciója;
  7. »bioüzemanyagok«: biomasszából készített folyékony vagy gáz halmazállapotú jármű-üzemanyagok;
  8. »fenntartható bioüzemanyagok«: olyan bioüzemanyagok, amelyek megfelelnek a megújuló forrásokból előállított energia támogatásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre tett javaslat 15. cikkében rögzített fenntarthatósági kritériumoknak ⁽³⁹⁾;
  9. »energiatermelés megújuló energiaforrásokból«: csak megújuló energiaforrásokat felhasználó üzemek által termelt energia, valamint hagyományos energiaforrásokat is alkalmazó vegyes üzemekben az energiaérték szempontjából megújuló energiaforrásokból nyert energiarész. Ide értendő a tárolórendszerek feltöltésére használt megújuló villamos energia, a tárolórendszerek eredményeként nyert villamos energia kivételével;

⁽³⁶⁾ Lásd e tekintetben a hatodik környezetvédelmi cselekvési programot, amely a 31. jegyzőkönyv 3. cikke 7. pontjának d) alpontjával került az EGT-megállapodásba beépítésre.

⁽³⁷⁾ Következésképpen az olyan közösségi szinten előírt szabványok vagy célok, amelyek kötelező érvénnyel bírnak nemzeti szinten, azonban nem az egyes vállalkozások tekintetében, nem tekintendők »közösségi szabványoknak«. Amennyiben a közösségi szabványokat beépítik az EGT-megállapodásba, azok EGT-szabvánnyá válnak.

⁽³⁸⁾ Amint azt a 14. lábjegyzetben említettük, a 2008/1/EK irányelv az 1996. szeptember 24-i 96/61/EK tanácsi irányelv egységes szerkezetbe foglalt változata, amely a XX. melléklet 1. pontjának f) pontjával került az EGT-megállapodásba beépítésre.

⁽³⁹⁾ COM(2008) 19 végleges Amint az irányelvet elfogadja az Európai Parlament és a Tanács, a fenntarthatósági kritériumok a végleges szövegben alkalmazásra kerülnek majd.

10. »kapcsolt energiatermelés«: az egyetlen folyamat során egyszerre termelt hőenergia és villamos és/vagy mozgási energia;
11. »nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés«: a 2004/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv III. mellékletében meghatározott követelményeknek megfelelő és a 2004/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazásában a külön hő- és villamosenergia-termelésre vonatkozó egységes hatásfok-referenciaértékek megállapításáról szóló, 2006. december 21-i 2007/74/EK számú bizottsági határozatban megállapított összehangolt hatásfok-referenciaértékeket teljesítő kapcsolt energiatermelés ⁽⁴⁰⁾;
12. »távfűtés«: központi forrásból szállító- és elosztóhálózaton keresztül több épületbe eljuttatott, gőz vagy forró víz formájában fűtés céljából megvalósuló hőszolgáltatás;
13. »energiahatékony távfűtés«: olyan távfűtés, amely az energia-előállítás szempontjából kielégíti a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés kritériumait, vagy – hőkazánok esetében – teljesíti legalább a 2007/74/EK határozatban a külön hőtermelésre meghatározott referenciaértékeket;
14. »környezeti adó«: olyan adó, ahol az adó alapja olyan tevékenység, amely egyértelműen káros hatással van a környezetre, illetve amelynek célja bizonyos tevékenységek, áruk vagy szolgáltatások megadóztatása a környezetvédelmi költségeknek az árba történő beépítése és/vagy annak érdekében, hogy a termelőket és fogyasztókat olyan tevékenységek felé irányítsák, amelyek jobban tekintettel vannak a környezetre;
15. »közösségi minimum adómérték«: a közösségi jogszabályokban előírt minimum adómérték. Az energiatermékek és a villamos energia tekintetében az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv ⁽⁴¹⁾ I. mellékletében előírt minimum adómérték a közösségi minimum adómérték;
16. »kis- és középvállalkozások« (a továbbiakban: kkv-k): a 70/2001/EK rendelet vagy az e rendelet helyébe lépő bármely rendelet értelmezése szerinti »kisvállalkozások« és »középvállalkozások« (vagy vállalkozások) ⁽⁴²⁾;
17. »nagyvállalkozások«: a kis- és középvállalkozások fogalommeghatározásába nem tartozó vállalkozások;
18. »támogatás«: minden olyan intézkedés, amely megfelel az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdésében meghatározott valamennyi kritériumnak;
19. »támogatási intenzitás«: a támogatás bruttó összege a projekt támogatható költségeinek százalékában kifejezve. Valamennyi használt számadatot az adók vagy egyéb illetékek levonása előtt kell figyelembe venni. Abban az esetben, ha a támogatást egy, a vissza nem térítendő támogatáson kívüli formában nyújtják, a támogatás összegének a támogatástartalmat kell tekinteni. A több részletben kifizetett támogatást az odaítélés időpontjában való értékén kell kiszámítani. A leszámlolás céljára és egy kedvezményes hitel esetében a támogatás összegének kiszámítására használt kamatlábnak a támogatás odaítélésekor érvényes referencia-kamatlábát kell tekinteni. A támogatási intenzitást kedvezményezettenként számítják ki;
20. »működési előnyök«: a támogatható költségek kiszámításának szempontjából különösen az olyan költség-megtakarítások és kiegészítő termelés, amely közvetlenül kapcsolódik a környezetvédelmi többletberuházáshoz, valamint – adott esetben – az olyan előnyök, amelyek más támogatási intézkedésekből származnak, függetlenül attól, hogy az állami támogatás vagy sem (ugyanazon támogatható költségekhez megítélt működési támogatás, szabályozott árakkal történő kötelező átvétel és egyéb támogatási intézkedések). Ezzel szemben az európai kereskedelmi rendszer alapján kiadott értékesíthető engedélyeknek a vállalkozás általi értékesítéséből származó jövedelme nem tekinthető működési előnynek;
21. »működési költségek«: a támogatható költségek kiszámításának szempontjából különösen az olyan termelési többletköltségek, amelyek a környezetvédelmi többletberuházásból erednek;
22. »tárgyi eszközök«: a támogatható költségek kiszámításának szempontjából a környezetvédelmi célok eléréséhez elengedhetetlenül szükséges földterületekbe végzett beruházások, a szennyezés és a zavaró tényezők csökkentésének vagy megszüntetésének céljával épületekbe, növényzetbe és berendezésekbe történő, valamint olyan beruházások, amelyek révén a környezetvédelmet szem előtt tartó termelési módszerek tehetnek át;
23. »immateriális javak«: a támogatható költségek kiszámításának szempontjából, működési engedélyek vagy szabadalmazott és nem szabadalmazott know-how beszerzése révén a technológiaátadás tekintetében keletkező kiadások, a következő feltételek teljesülése esetén:
  - i. az érintett immateriális javakat értékcsökkenéssel leírhatónak kell tekinteni;
  - ii. a megvásárlásnak piaci alapon kell történnie, egy olyan vállalkozástól, amelyben az eszköz beszerzője nem rendelkezik közvetlen vagy közvetett befolyással;
  - iii. az eszközt fel kell venni a vállalkozás eszközei közé, és a támogatás kedvezményezettjének vállalkozásánál kell maradnia legalább ötévi használatra. Ezt a kitételeket nem kell alkalmazni, ha az immateriális eszköz műszakilag elavult. Ha az eszközt az említett öt év alatt értékesítik, az eladásból származó jövedelmet le kell vonni a támogatható költségekből, és a támogatás egy részét vagy teljes összegét adott esetben vissza kell fizetni;

⁽⁴⁰⁾ HL L 32., 2007.2.6., 183. o., beépítve az EGT-megállapodás IV. mellékletének 24. pontjába.

⁽⁴¹⁾ HL L 283., 2003.10.31., 51. o.

⁽⁴²⁾ A rendelet az EGT-megállapodás XV. mellékletébe került beépítésre.

24. »a költségek internalizálása«: a környezetvédelemmel összefüggő kiadásoknak a szennyező vállalkozások termelési költségei közé való beszámítása;
25. »a szennyező fizet elv«: a környezetszennyezés kezelésére hozott intézkedések költségeinek a szennyezés okozóját kell terhelnie, amennyiben a szennyezést okozó személy azonosítható, vagy a közösségi jog illetve nemzeti jogszabályok alapján felelősségre vonható, vagy követelhetők tőle a szennyeződésmegelőzés költségei. E vonatkozásban a szennyezés a szennyező által a környezetet közvetlenül vagy közvetve okozott szennyezés, illetve a fizikai környezet vagy természeti erőforrások károsításához vezető feltételek megteremtése ⁽⁴³⁾;
26. »szennyező«: az a személy, aki közvetve vagy közvetlenül károsítja a környezetet, illetve ilyen károsítást eredményező feltételeket teremt ⁽⁴⁴⁾;
27. »szennyezett terület«: olyan terület, melyen a veszélyes anyagok ember által okozott előfordulása olyan szintű, amely jelentős kockázatot jelent az emberi egészségre vagy a környezetre, figyelembe véve a terület jelenlegi és jövőbeni hasznosítását.

3. A támogatás összeegyeztethetősége az EGT-megállapodás 61. cikkének (3) bekezdése szerint

- 3.1. A támogatás összeegyeztethetősége az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint
71. A környezetvédelem tekintetében nyújtott állami támogatás az EGT-megállapodás-61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethető az EGT-megállapodás működésével, ha – a fent megállapított mérlegelési teszt alapján – fokozott környezetvédelmi tevékenységeket eredményez anélkül, hogy a közös érdekekkel ellentétes mértékben hátrányosan befolyásolná a kereskedelmi feltételeket. E tekintetben a támogatási programokat ésszerű határidőkhöz kell kötni, az EFTA-államok azon jogának megsértése nélkül, amelynek értelmében a Hatóság határozatában megszabott határidő elteltével újra bejelenthetik a támogatási intézkedést. Az EFTA-államok a támogatási intézkedésekről szóló bejelentéseket a támogatás ösztönző hatását bemutató hasonló, múltbéli támogatási intézkedések szigorú értékelésével támaszthatják alá.
72. A 73–146. pontban ismertetett intézkedések a 61. cikk (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek tekinthetők.
- 3.1.1. A közösségi szabványokat meghaladó vagy közösségi szabványok hiányában a környezetvédelmet javító vállalkozásoknak nyújtott támogatás ⁽⁴⁵⁾
73. A vállalkozások számára a közösségi szabványokat meghaladó vagy közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem javítását lehetővé tevő beruházási támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethető az EGT-megállapodás működésével, a 74–84. pontban és a 3.2. szakaszban megállapított feltételek teljesülése esetén.
74. A támogatott beruházás megfelel a következő két feltétel egyikének:
- a) a beruházás lehetővé teszi a kedvezményezett számára, hogy az alkalmazandó közösségi szabványok túlteljesítése révén növelje a tevékenységeiből származó környezetvédelem szintjét, a közösségi szabványoknál szigorúbb kötelező nemzeti szabványok meglététől függetlenül; vagy
- b) a beruházás lehetővé teszi a kedvezményezett számára, hogy közösségi szabványok hiányában emelje a tevékenységeiből származó környezetvédelmi szintet.
75. Nem nyújtható támogatás, ha a fejlesztések a már elfogadott, de még nem hatályos közösségi szabványokkal hozzák összhangba a vállalkozásokat ⁽⁴⁶⁾.

Támogatási intenzitás

76. A támogatási intenzitás nem haladhatja meg a 80–84. pontban meghatározott támogatható beruházási költségek 50 %-át.
77. Ha a beruházási támogatást tisztán versenyalapú pályázat során, világos, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján ítélik oda, ezzel eredményesen biztosítva, hogy a támogatás a környezetvédelmi előny eléréséhez szükséges minimális szintre korlátozódik, a támogatás intenzitása elérheti a 80–84. pontban meghatározott támogatható beruházási költségek 100 %-át. A versenyalapú pályázat nem lehet diszkriminatív, és elegendő számú vállalkozás részvételét kell biztosítani. Továbbá a versenytárgyalási folyamat költségvetését kötelező érvényű korlátnak kell tekinteni abban az értelemben, hogy nem minden résztvevő kaphat támogatást. Végül pedig a támogatást a pályázó által benyújtott első ajánlat alapján kell odaítélni, kizárva ezzel az utólagos tárgyalás lehetőségét.

⁽⁴³⁾ A Tanács 1975. március 3-i ajánlása a környezeti ügyekkel kapcsolatos hatósági költségfelosztásról és intézkedésekről (HL L 194., 1975.7.25., 1. o.), beépítve az EGT-megállapodás X. mellékletének 33. pontjába.

⁽⁴⁴⁾ Lásd a 43. lábjegyzetet.

⁽⁴⁵⁾ Hivatkozás a 10. pontra.

⁽⁴⁶⁾ A jövőbeli szabványokhoz való korai igazodáshoz és új szállítói járművek beszerzése tekintetében azonban a 3.1.3. és a 3.1.2. szakaszban kifejtett feltételek értelmében lehetőség van erre a támogatásra.

78. Ha a beruházás ökoinnovációs eszköz megvásárlását vagy ökoinnovációs projekt indítását érinti, a támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető, amennyiben teljesülnek az alábbi feltételek:
- az ökoinnovációs eszköznek vagy projektnek újnak vagy az iparágában legkorszerűbbnek tekintett szintnél jelentős mértékben jobbnak kell lennie az EGT-ben. Az újdonságot az EFTA-államok például az innováció, valamint a bevezetés és elterjesztés piaci viszonyainak pontos leírása alapján igazolhatják, összevetve az ugyanazon iparágban tevékenykedő más vállalkozások által általában alkalmazott legkorszerűbb folyamatokkal vagy szervezési technikákkal.
  - a várt környezeti előnyöknek jelentős mértékben meg kell haladniuk az összehasonlítható tevékenységek terén a legkorszerűbb technológiák általános fejlődéséből származó javulást ⁽⁴⁷⁾.
  - ezen eszközök vagy projektek innovációs jellege – technológiai, piaci vagy pénzügyi tekintetben – egyértelműen kockázatot hordoz magában, ami magasabb az összehasonlítható nem innovációs eszközökhöz vagy projektekhez általában társított kockázatnál. Ezt a kockázatot az EFTA-állam például a következők tekintetében mutathatja ki: a vállalkozás forgalmához viszonyított költségek, a kidolgozáshoz szükséges idő, az ökoinnovációból várt haszon a költségekkel összevetve, a megíúsulás valószínűsége.
79. Ha a közösségi szabványokat túlteljesítő – vagy ilyen közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjét növelő – vállalkozásokra vonatkozó beruházási támogatást kkv-nak nyújtják, a támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető a középvállalkozások, 20 százalékponttal pedig a kisvállalkozások tekintetében, lásd az alábbi táblázatot.

	Támogatási intenzitás a közösségi szabványokat túlteljesítő – vagy közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjét javító – vállalatoknak nyújtott támogatás esetében <i>az ökoinnovációt kivéve</i>	Támogatási intenzitás a közösségi szabványokat túlteljesítő – vagy közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjét javító – vállalatoknak nyújtott támogatás esetében <i>az ökoinnováció terén</i>
Kisvállalkozások	70 %	80 %
Középvállalkozások	60 %	70 %
Nagyvállalkozások	50 %	60 %

Támogatható költségek kiszámítási módszertana

80. A támogatható költségeket a közösségi szabványok által megkívántnál magasabb szintű környezetvédelem eléréséhez szükséges beruházási többletköltségekre kell korlátozni. Kiszámításuk két lépésben történik: először is meg kell állapítani a környezetvédelemhez közvetlenül kapcsolódó beruházás költségét, ha van, az alternatív helyzetre (ellenkező esetre) való hivatkozással. Másodszor le kell vonni a működési előnyöket, és hozzá kell adni a működési költségeket.
81. A beruházás azon részének azonosítása, amely közvetlenül kapcsolódik a környezetvédelemhez:
- ha a környezetvédelembe való beruházás költsége egyértelműen azonosítható az összes beruházási költségen belül, ez a pontos, környezetvédelemhez kapcsolódó költség jelenti a támogatható költségeket ⁽⁴⁸⁾;
  - minden más esetben úgy kell megállapítani a beruházás többletköltségeit, hogy a beruházást össze kell hasonlítani a beruházási támogatás nélküli alternatív helyzettel. Az alternatív helyzet egy műszaki szempontból hasonló, alacsonyabb környezetvédelmi szintet képviselő beruházás (amely megfelel a kötelező közösségi szabványoknak, ha vannak ilyenek), amely hitelt érdemlően megvalósítható lenne támogatás nélkül (a továbbiakban: referencia-beruházás). A műszaki szempontból hasonló beruházás olyan beruházást jelent, amelynek azonos a termelő kapacitása és emellett minden egyéb műszaki jellemzője is (kivéve azokat, amelyek közvetlenül a környezetvédelmi célú többletberuházáshoz kapcsolódnak). Az ilyen referencia-beruházásnak továbbá üzleti értelemben hitelt érdemlő alternatívát kell jelentenie az értékelés tárgyát képező beruházáshoz képest.
82. Működési előnyök/költségek azonosítása: ha ez a fejezet másként nem rendelkezik, a támogatható költségeket az érintett beruházás első öt éve alatt keletkező, a környezetvédelmi többletberuházásokkal kapcsolatos működési előnyök és működési költségek levonásával kell kiszámítani. Ez azt jelenti, hogy e működési előnyöket le kell vonni, a működési költségeket pedig hozzá lehet adni a beruházási többletköltséghez.
83. A támogatható beruházás a tárgyi eszközökbe és/vagy immateriális eszközökbe való befektetés formájában is megvalósulhat.

⁽⁴⁷⁾ Ha a 78. pont b) alpontjának értékelésekor mennyiségi paraméterek alkalmazhatók az ökoinnovációs tevékenységek szabványos, nem innovatív tevékenységekkel való összehasonlítására, a »jelentős mértékben meghaladják« kifejezés azt jelenti, hogy az ökoinnovációs tevékenységektől elvárt marginális javulás – a csökkent környezeti kockázat vagy szennyezés, vagy az energia- vagy erőforrás-felhasználás nagyobb hatékonysága tekintetében – legalább kétszer akkora, mint a hasonló jellegű, nem innovatív tevékenységek általános fejlődésétől elvárt marginális javulás.

Amennyiben a javasolt megközelítés valamely esetben nem alkalmazható, vagy a számszerű összehasonlítás elvégzése nem lehetséges, az állami támogatásra irányuló kérelemnek tartalmaznia kell az e szempont értékeléséhez használt módszer részletes leírását, amely biztosítja, hogy a javasolt módszernek megfelelő szabványt használnak fel.

⁽⁴⁸⁾ Ez lehet a helyzet például egy meglévő termelési folyamat fejlesztésekor, ha pontosan azonosíthatók azok az elemek, amelyek javítják a környezeti teljesítményt.

84. A közösségi szabványoknál magasabb szintű környezetvédelem elérésére irányuló beruházások esetében a következőképpen kell megválasztani az alternatív helyzetet:
- a) ha a vállalkozás közösségi szabványok hiányában elfogadott nemzeti szabványokhoz igazodik, a támogatható költségek a nemzeti szabványokban előírt környezetvédelmi szint megvalósításához szükséges beruházási többletköltségeket foglalják magukban;
- b) ha a vállalkozás olyan nemzeti szabványokhoz igazodik vagy olyanokat teljesít túl, amelyek szigorúbbak a közösségi szabványoknál, vagy túlmegy a vonatkozó közösségi szabványok teljesítésén, a támogatható költségek a közösségi szabványok által előírt szintnél magasabb szintű környezetvédelem megvalósításához szükséges beruházási többletköltségeket foglalják magukban. A közösségi szabványok által előírt szintű védelem megvalósításához szükséges beruházások költségei nem számolhatók el;
- c) szabványok hiányában a támogatható költségek az ahhoz szükséges beruházási költségeket jelentik, hogy magasabb szintű környezetvédelmet valósítsanak meg annál, mint amit környezetvédelmi támogatás hiányában az érintett vállalkozás vagy vállalkozások elérnének.
- 3.1.2. A közösségi szabványokat túlteljesítő vagy közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjét növelő új szállítóeszközök vásárlásának támogatása
85. A 73–84. pontban meghatározott általános szabályok, ideértve a támogatási intenzitásokat és a támogatható költségeket, a közösségi szabványokat túlteljesítő vagy közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem szintjét növelő, a szállítási ágazatban működő vállalkozásoknak nyújtott támogatásokra vonatkoznak. A 75. ponttól eltérően az elfogadott közösségi szabványoknak megfelelő új közúti, vasúti, belső víziutakon és tengeren történő szállítást szolgáló új járművek vásárlásához nyújtott támogatás engedélyezhető a szabványok hatálybalépéséig és abban az esetben, ha a kötelezővé váló új közösségi szabványok nem bírnak visszamenőleges hatállyal a már megvásárolt járművek esetében.
86. A szállítási ágazatban a környezetvédelmi célú visszamenőleges műveletek esetében a támogatható költség a támogatható költségek kiszámítására a 80–84. pontban ismertetett módszernek megfelelően a teljes nettó költség, amennyiben a meglévő szállítási eszközöket a szállítási eszköz forgalomba helyezésekor még nem hatályos környezetvédelmi szabványoknak megfelelően korszerűsítették, vagy ha a meglévő szállítási eszközökre nem vonatkoznak környezetvédelmi szabványok.
- 3.1.3. A jövőbeni közösségi szabványokhoz időben történő alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás
87. Azt a támogatást, amely lehetővé teszi a környezetvédelem szintjét megnövelő, új, de még nem hatályos közösségi szabványok betartását, az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek kell tekinteni az EGT-megállapodás működésével, amennyiben a közösségi szabványokat már elfogadták, feltéve, hogy a beruházást a szabványok hatálybalépése előtt legalább egy évvel végrehajjták és befejezik.

Támogatási intenzitás

88. A maximális támogatási intenzitás a kisvállalkozások esetében 25 %, középvállalkozások esetében 20 %, nagyvállalkozások esetében pedig 15 %, amennyiben a végrehajtás és a befejezés az átültetésre vagy a hatálybalépésre meghatározott kötelező határidőnél több mint három évvel korábban történik. Kisvállalkozások esetében 20 %, középvállalkozások esetében 15 %, nagyvállalkozások esetében pedig 10 % a támogatási intenzitás, amennyiben a végrehajtás és a befejezés 1–3 évvel az átültetésre vagy a hatálybalépésre meghatározott kötelező határidő előtt történik.

	A jövőbeni közösségi szabványokhoz kellő időben történő alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás, melynek során az átültetés és a befejezés a következő időpontokban történik:	
	A szabvány hatálybalépése előtt több mint három évvel	A szabvány hatálybalépése előtt 1–3 évvel
Kisvállalkozások	25 %	20 %
Középvállalkozások	20 %	15 %
Nagyvállalkozások	15 %	10 %

Támogatható költségek

89. A támogatható költségek csak a közösségi szabvány hatálybalépése előtti környezetvédelem szintjét javító, a közösségi szabvány által előírt szintű környezetvédelem megvalósításához szükséges beruházási többletköltségekre korlátozódhatnak.

90. A támogatható költségeket a többletberuházás első öt éve alatt keletkezett működési előnyök és működési költségek levonásával kell kiszámítani, a 81., 82. és 83. pontban foglaltak szerint.

3.1.4. Környezetvédelmi tanulmányokhoz nyújtott támogatás

91. A vállalatoknak nyújtott támogatás olyan tanulmányok céljára, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a szabványok megvalósításához a 3.1.1. szakaszban meghatározott feltételek szerint, az energiamegtakarításhoz a 5. szakaszban meghatározott feltételek szerint, a megújuló energia előállításához a 0. szakaszban meghatározott feltételek szerint, az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethető az EGT-megállapodás működésével, amennyiben teljesülnek az ebben a fejezetben meghatározott feltételek. Ez vonatkozik azokra az esetekre is, amikor az előkészítő tanulmány eredményeit követően nem kerül sor a vizsgálat tárgyát képező beruházás megvalósítására.

92. A támogatási intenzitás nem haladhatja meg a tanulmány költségeinek 50 %-át.

93. Amennyiben a tanulmány egy kis- és középvállalkozás nevében készül, a támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető a középvállalkozások, 20 százalékponttal pedig a kisvállalkozások esetében, a táblázatban foglaltak alapján.

	Környezeti tanulmányok
Kisvállalkozások	70 %
Középvállalkozások	60 %
Nagyvállalkozások	50 %

3.1.5. Energiatakarékossághoz nyújtott támogatás

94. A beruházási és/vagy működési támogatás, amely lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy energiamegtakarítást érjenek el, az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek fog minősülni az EGT-megállapodás működésével, feltéve, hogy teljesülnek az alábbi feltételek:

3.1.5.1. Beruházási támogatás

Támogatási intenzitás

95. A támogatás intenzitása nem haladhatja meg a támogatható beruházási költségek 60 %-át.
96. Amennyiben az energiamegtakarításhoz nyújtott beruházási támogatást kkv-nak nyújtják, a támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető a középvállalkozások, 20 százalékponttal pedig a kisvállalkozások tekintetében, lásd a következő táblázatot.

	Energiatakarékossághoz nyújtott támogatás
Kisvállalkozások	80 %
Középvállalkozások	70 %
Nagyvállalkozások	60 %

97. Ha a beruházási támogatást tisztán versenyalapú pályázat révén ítélik oda, világos, átlátható és diszkriminációmentes kritériumok alapján, amelyek ténylegesen biztosítják, hogy a támogatás a maximális energiamegtakarítás eléréséhez szükséges minimumra korlátozódjon, a támogatás intenzitása elérheti a 98. pontban meghatározott támogatható beruházási költségek 100 %-át. A versenyalapú pályázat nem lehet diszkriminatív, és elegendő számú vállalkozás részvételét kell biztosítani. Továbbá a versenytárgyalási folyamat költségvetését kötelező érvényű korlátnak kell tekinteni abban az értelemben, hogy nem minden résztvevő kaphat támogatást. Végül pedig a támogatást a pályázó által benyújtott első ajánlat alapján kell odaítélni, ami kizárja az utólagos tárgyalás lehetőségét.

Támogatható költségek

98. A támogatható költségek a közösségi szabvány által előírt szintnél magasabb szintű energiamegtakarítás megvalósításához szükséges beruházási többletköltségekre korlátozódnak.

A többletköltségek kiszámításakor figyelembe kell venni az alábbi szabályokat:

- a) a beruházás azon részének azonosítását, amely közvetlenül kapcsolódik az energiamegtakarításhoz, az ezen iránymutatás 81. és 83. pontjában megállapított szabályokkal összhangban kell elvégezni;
- b) a közösségi szabványoknál magasabb szintű energiamegtakarítás azonosítását ezen iránymutatás 84. pontjában megállapított szabályokkal összhangban kell elvégezni;

- c) a működési előnyök/költségek azonosítása: a támogatható költségeket kis- és középvállalkozások esetén az energiamegtakarítás céljával eszközölt többletberuházás első három éve, nagyvállalkozások esetén – amennyiben azok nem vesznek részt az európai széndioxid-kibocsátási rendszerben – a beruházás első négy éve, illetve – amennyiben részt vesznek az európai széndioxid-kibocsátási rendszerben – a beruházás első öt éve alatt keletkező működési előnyök és működési költségek levonásával kell kiszámítani. Nagyvállalkozások esetében ez az időszak lecsökkenthető a beruházás élettartamának első három évére, amennyiben bizonyítható, hogy a beruházás értéksökkenés-leirási ideje nem haladja meg a három évet.

3.1.5.2. Működési támogatás

99. Az energiamegtakarításhoz nyújtott működési támogatás csak akkor nyújtható, ha az alábbi feltételek teljesülnek:

a) a támogatás a beruházásból adódó nettó termelési többletköltségek ellentételezésére korlátozódik, figyelembe véve az energiamegtakarításból származó előnyöket⁽⁴⁹⁾. A működési támogatás összegének kiszámításakor a termelési költségekből le kell vonni az érintett vállalkozás új üzemére nyújtott esetleges beruházási támogatást.

b) a támogatás öt évig nyújtható.

100. Fokozatosan csökkenő támogatás esetében az első évben a támogatási intenzitás nem haladhatja meg a többletköltségek 100 %-át, az ötödik év végéig azonban lineárisan nullára kell csökkennie. Olyan támogatás esetében, mely nem csökken fokozatosan, a támogatási intenzitás nem haladhatja meg a többletköltségek 50 %-át.

3.1.6. Megújuló energiaforrások tekintetében nyújtott támogatás

101. A megújuló forrásokból származó energia támogatására irányuló környezetvédelmi beruházási támogatás és/vagy működési támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek fog minősülni az EGT-megállapodás működésével, amennyiben teljesülnek a 102–111. pontban meghatározott feltételek. Indokolt lehet az állami támogatás, ha nem létezik kötelező közösségi szabvány arra, hogy az egyes vállalkozások az energia mekkora részét nyerjék megújuló forrásokból. Beruházási támogatás és/vagy bioüzemanyagok előállítására tekintetében nyújtott működési támogatás csak a fenntartható bioüzemanyagok esetében engedélyezett.

3.1.6.1. Beruházási támogatás

Támogatási intenzitás

102. A támogatás intenzitása nem haladhatja meg a támogatható beruházási költségek 60 %-át.
103. Amennyiben a megújuló energiaforrást célzó beruházási támogatást kkv-nak nyújtják, a támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető a középvállalkozások, 20 százalékponttal pedig a kisvállalkozások tekintetében, a következő táblázat szerint:

	Támogatási intenzitás megújuló energiaforrások tekintetében
Kisvállalkozások	80 %
Középvállalkozások	70 %
Nagyvállalkozások	60 %

104. Ha a beruházási támogatást valódi versenyalapú pályázat során ítélik oda, világos, átlátható és diszkriminációmentes feltételek alapján, amelyek ténylegesen biztosítják, hogy a támogatás a maximális megújuló energia termeléséhez szükséges minimumra korlátozódjon, a támogatás intenzitása elérheti a 105. és 106. pontban meghatározott támogatható beruházási költségek 100 %-át. A versenyalapú pályázat nem lehet diszkriminatív, és elegendő számú vállalkozás részvételét kell biztosítani. Továbbá a versenytárgyalási folyamat költségvetését kötelező érvényű korlátnak kell tekinteni abban az értelemben, hogy nem minden résztvevő kaphat támogatást. Végül pedig a támogatást a pályázó által benyújtott első ajánlat alapján kell odaítélni, ami kizárja az utólagos tárgyalás lehetőségét.

Támogatható költségek

105. A megújuló energia esetében a támogatható beruházási költségeket azokra a beruházási többletköltségekre kell korlátozni, amelyeket a kedvezményezett visel egy energiatermelési hatékonyságát tekintve azonos kapacitású hagyományos erőműhöz vagy szokványos fűtőrendszerhez képest.
106. A támogatható költségeket a megújuló energiaforrásokba történő többletberuházás első öt éve alatt keletkezett működési előnyök és költségek levonásával kell kiszámítani, a 81., a 82. és a 83. pontban foglaltak szerint.

⁽⁴⁹⁾ A termelési költségeket bármiféle támogatás nélkül kell érteni, azonban ezek magukban foglalnak egy normális szintű nyereséget.

3.1.6.2. Működési támogatás

107. A megújuló energiaforrások termeléséhez nyújtott működési támogatás indokolható abban az esetben, ha célja a megújuló energiaforrásokból történő energiatermelés költségei, valamint a kérdéses energiaforma piaci ára közötti különbség fedezése. Ez érvényes mind a későbbi piaci értékesítésre, mind a vállalat saját fogyasztására szánt megújuló energia előállítására.
108. A EFTA-államok az alábbi módon nyújtanak támogatást megújuló energiaforrásokra.
109. 1. választási lehetőség
- a) Az EFTA-államok működési támogatást nyújthatnak a megújuló forrásokból történő energiatermelés költségei – ideértve a környezetvédelmi célú többletberuházások értékcsökkenését is – és az érintett energiaforma piaci ára közötti különbség ellentételezésére. A működési támogatást ebben az esetben az üzemnek a rendes számviteli szabályok értelmében vett teljes értékcsökkenése értékéig nyújthatják. Az üzem által ezen felül előállított energia nem támogatható. Mindazonáltal a támogatás tartalmazhatja a beruházás normál megtérülését is.
- b) Ha a támogatást az a) alpont szerint nyújtják, az érintett vállalkozás számára az új üzem tekintetében nyújtott mindennemű beruházási támogatást le kell vonni a termelési költségekből a működési támogatás összegének megállapításakor. Amikor az EFTA-államok értesítik a Hatóságot a támogatási programokról, ismertetniük kell a pontos támogatási mechanizmusokat, különösen a támogatás kiszámítására alkalmazott módszereket.
- c) A biomassza – a legtöbb egyéb megújuló energiaforrástól eltérően – viszonylag alacsony beruházási költséget kíván meg, a vele járó működési költségek viszont magasabbak. A Hatóság ezért nyitott a beruházás összegét meghaladó működési támogatásokra megújuló energia biomasszából történő előállítása céljára, ha az EFTA-államok bizonyítani tudják, hogy a vállalkozást az üzem értékcsökkenése után terhelő összesített költségek még mindig magasabbak az energia piaci áránál.
110. 2. választási lehetőség
- a) Az EFTA-államok piaci mechanizmusok alkalmazásával – például zöld tanúsítványokkal vagy pályázatokkal – is támogathatják a megújuló energiaforrásokat. E piaci mechanizmusok lehetővé teszik, hogy a megújuló energia valamennyi termelője közvetetten, a hagyományos energia piaci áránál magasabb áron részesedjen az általuk előállított energia tekintetében garantált keresletből származó előnyökből. E zöld tanúsítványok árát nem rögzítik előre, hanem a kereslet és a kínálat függvényében állapítják meg.
- b) Ha e piaci mechanizmusok állami támogatásnak minősülnek, a Hatóság engedélyezheti ezeket, ha az EFTA-államok bizonyítani tudják, hogy a támogatás elengedhetetlen az érintett megújuló energiaforrás életképességének biztosításához, összességében nem vezet túlkompenzáláshoz és nem tartja vissza a megújuló energia termelőit attól, hogy versenyképesebbé váljanak. Az EFTA Felügyeleti Hatóság tíz évre engedélyezi ezeket a támogatási rendszereket.
111. 3. választási lehetőség
- Az EFTA-államok továbbá működési támogatást adhatnak a 100. pontban meghatározott rendelkezések szerint.

3.1.7. A kapcsolt energiatermelés tekintetében nyújtott támogatás

112. A kapcsolt energiatermelésre vonatkozó környezetvédelmi beruházási támogatás és működési támogatás a Szerződés 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összegegyeztethetőnek fog minősülni az EGT-megállapodás működésével, feltéve, hogy a kapcsoltenergia-termelő egység megfelel a 70. pont (11) alpontjában a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés tekintetében megállapított meghatározásnak, valamint a beruházási támogatás meghatározásának:
- a) az új kapcsoltenergia-termelő egység a külön termeléshez képest primerenergiamegtakarítást ér el, a 2004/8/EK irányelvben⁽⁵⁰⁾ és a 2007/74/EK határozatban foglaltak alapján;
- b) a meglévő kapcsoltenergia-termelő egység fejlesztése vagy a meglévő villamosenergia-termelő egység kapcsoltenergia-termelő egységgé történő átalakítása az eredeti helyzethez viszonyítva primerenergiamegtakarítást eredményez.
113. Működési támogatás nyújtásához a meglévő kapcsoltenergia-termelő egységnek meg kell felelnie mind a 70. pont (11) bekezdésében a nagy hatásfokú kapcsoltenergia-termelésre vonatkozó meghatározásnak, mind annak a követelménynek, hogy a külön termeléshez képest primerenergiamegtakarítást érjen el a 2004/8/EK irányelvben⁽⁵¹⁾ és a 2007/74/EK határozatban foglaltak alapján.

3.1.7.1. Beruházási támogatás

Támogatási intenzitás

114. A támogatás intenzitása nem haladhatja meg a támogatható beruházási költségek 60 %-át.
115. Amennyiben a kapcsolt energiatermelésre vonatkozó beruházási támogatást kkv-nak nyújtják, a támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető a középvállalkozások, 20 százalékponttal pedig a kisvállalkozások tekintetében, a következő táblázat szerint:

⁽⁵⁰⁾ Az irányelv beépítésre került az EGT-megállapodás IV. mellékletének 24. pontjába.

⁽⁵¹⁾ Lásd az 50. lábjegyzetet.

	Támogatási intenzitás nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés tekintetében
Kisvállalkozások	80 %
Középvállalkozások	70 %
Nagyvállalkozások	60 %

116. a beruházási támogatást valódi versenyalapú pályázat során, világos, átlátható és diszkriminációmentes feltételek alapján ítélik oda, amelyek ténylegesen biztosítják, hogy a támogatás a maximális energiamegtakarítás eléréséhez szükséges minimumra korlátozódjon, a támogatás intenzitása elérheti a 117. és 118. pontban meghatározott támogatható beruházási költségek 100 %-át. A versenyalapú pályázat nem lehet diszkriminatív, és elegendő számú vállalat részvételét kell biztosítani. Továbbá a versenytárgyalási folyamat költségvetését kötelező érvényű korlátnak kell tekinteni abban az értelemben, hogy nem minden résztvevő kaphat támogatást. Végül pedig a támogatást a pályázó által benyújtott első ajánlat alapján kell odaítélni, ami kizárja az utólagos tárgyalás lehetőségét.

Támogatható költségek

117. A támogatható költségek a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő erőművek létrehozásához a referencia-beruházás költségeihez képest szükséges beruházási többletköltségekre korlátozódnak.
118. A támogatható költségeket a többletberuházás első öt éve alatt keletkezett működési előnyök és működési költségek levonásával kell kiszámítani, a 81–83. pontban foglaltak szerint.

3.1.7.2. Működési támogatás

119. A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésre vonatkozó működési támogatást a megújuló energiaforrások tekintetében adható, a 3.1.6.2. szakaszban meghatározott, működési támogatásokra vonatkozó szabályokkal összhangban kell biztosítani az alábbiak részére:

- a) a köz számára villamos energiát és hőt szolgáltató vállalkozások részére, amennyiben az ilyen villamos energia vagy hő előállítási költsége meghaladja a piaci árat. Annak eldöntésekor, hogy a támogatás szükséges-e, figyelembe veszik a villamos energia vagy hő termeléséből és értékesítéséből keletkező költségeket és bevételeket;
- b) a villamos energia és hő kombinált termelésének ipari felhasználásához, amennyiben bizonyítható, hogy az egységnyi energia az adott technikával történő termelésének költségei meghaladják az egységnyi hagyományos energia piaci árat. A termelési költség magában foglalhatja az erőműbe való beruházás rendes megtérülését, de a vállalkozás által a hőtermelés tekintetében szerzett minden nyereséget le kell vonni a termelési költségekből.

3.1.8. Energiahatékony távfűtéshez nyújtott támogatás

120. Az energiahatékony távhőellátó létesítmények támogatására irányuló környezetvédelmi beruházási támogatás⁽⁵²⁾ az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek fog minősülni az EGT-megállapodás működésével, amennyiben a kedvezményezett távhőellátó létesítmény primerenergiamegtakarítást ér el és megfelel az energiahatékony távhőellátó rendszerek tekintetében a 70. pont (13) alpontjában megállapított meghatározásnak, valamint:

- a) a hőtermelés (valamint a kapcsoltenergia-termelés esetében a villamosenergia-termelés is), valamint a hőelosztás együttes üzemeltetése primerenergiamegtakarítást eredményez; vagy
- b) a beruházás célja a hulladékhő távfűtési célokra történő felhasználása és elosztása.

Támogatási intenzitás

121. A távfűtő létesítményeknek nyújtott támogatás intenzitása nem haladhatja meg a támogatható beruházási költségek 50 %-át. Amennyiben a támogatást kizárólag a távfűtő létesítmények termelési kapacitására szánták, a megújuló energiaforrásokat felhasználó, energiahatékony távfűtő létesítményekre vagy a kapcsoltenergia-termelésre a 3.1.6., illetve a 3.1.7. szakaszban leírt szabályok vonatkoznak.
122. Amennyiben az energiahatékony távhőellátásra irányuló beruházási támogatást kkv-nak nyújtják, a támogatási intenzitás – a táblázatban foglalt adatok szerint – 10 százalékponttal növelhető a középvállalkozások, 20 százalékponttal pedig a kisvállalkozások tekintetében.

	Támogatási intenzitás hagyományos energiaforrásokat felhasználó, energiahatékony távfűtés tekintetében
Kisvállalkozások	70 %

⁽⁵²⁾ Kivéve azt a távhőellátási infrastruktúrát, melynek finanszírozása nem tartozik ezen iránymutatás hatálya alá, hanem csak a 61. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerint értékelendő.

	Támogatási intenzitás hagyományos energiaforrásokat felhasználó, energiahatékony távfűtés tekintetében
Középvállalkozások	60 %
Nagyvállalkozások	50 %

123. Amennyiben a beruházási támogatást valódi versenyalapú pályázat során, világos, átlátható és diszkriminációmentes feltételek alapján ítélik oda, amelyek ténylegesen biztosítják, hogy a támogatás a maximális energiamegtakarítás eléréséhez szükséges minimumra korlátozódjon, a támogatás intenzitása elérheti a 124. és 125. pontban meghatározott támogatható beruházási költségek 100 %-át. A versenyalapú pályázat nem lehet diszkriminatív, és elegendő számú vállalkozás részvételét kell biztosítani. Továbbá a versenytárgyalási folyamat költségvetését kötelező érvényű korlátnak kell tekinteni abban az értelemben, hogy nem minden résztvevő kaphat támogatást. Végül pedig a támogatást a pályázó által benyújtott első ajánlat alapján kell odaítélni, ami kizárja az utólagos tárgyalás lehetőségét.

Támogatható költségek

124. A támogatható költségek az energiahatékony távhőellátó rendszer létrehozásához szükséges, a referencia-beruházáshoz viszonyított beruházási többletköltségekre korlátozódnak.
125. A támogatható költségeket a többletberuházás első öt éve alatt keletkezett működési előnyök és működési költségek levonásával kell kiszámítani, a 81–83. pontban foglaltak szerint.

3.1.9. Hulladékgazdálkodáshoz nyújtott támogatás

126. A más vállalkozások hulladékának kezelését célzó, ezen belül az újrahasznosítási, újrafeldolgozási és hasznosítási tevékenységek támogatására irányuló környezetvédelmi beruházási támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek fog minősülni az EGT-megállapodás működésével, amennyiben az ilyen gazdálkodás összhangban van a hulladékgazdálkodási elvek hierarchikus osztályozásával⁽⁵³⁾ és a 127. pontban meghatározott feltételekkel.
127. A hulladékgazdálkodás tekintetében csak abban az esetben nyújtható beruházási támogatás, ha az alábbiakban felsorolt feltételek mindegyike teljesül:
- a beruházás célja, hogy csökkentse az egyéb vállalkozásoktól (»szennyezők«) származó szennyezést, és nem terjed ki a támogatás kedvezményezettjétől származó szennyezésre;
  - a támogatásnak nem célja, hogy közvetetten megszabadítsa a szennyezőket egy olyan tehertől, amelyet a közösségi jog szerint nekik kell viselniük, vagy egy olyan tehertől, amelyet a szennyező tekintetében rendes vállalati költségnek kell tekinteni;
  - a beruházás meghaladja a *state of the art* ⁽⁵⁴⁾ szintjét, vagy hagyományos technológiákat használ fel innovatív módon;
  - a kezelt anyagokat egyébként ártalmatlanítanak vagy kevésbé környezetbarát módon kezelnek;
  - a beruházás nem növeli a keresletet az újrafeldolgozandó anyagok iránt anélkül, hogy fokozná az ilyen anyagok gyűjtését.

Támogatási intenzitás

128. A támogatás intenzitása nem haladhatja meg a támogatható beruházási költségek 50 %-át.
129. Amennyiben az energiamegtakarítást célzó beruházási támogatást kkv-nak nyújtják, a támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető a középvállalkozások, 20 százalékponttal pedig a kisvállalkozások tekintetében, a következő táblázat szerint:

	Támogatási intenzitás hulladékgazdálkodás tekintetében
Kisvállalkozások	70 %
Középvállalkozások	60 %
Nagyvállalkozások	50 %

⁽⁵³⁾ A Közösség hulladékgazdálkodási stratégiájának felülvizsgálatáról szóló bizottsági közleményben (COM(96)399 végleges, 1996.7.30.) alkalmazott osztályozás. A Bizottság e közleményben hangsúlyozza, hogy a hulladékgazdálkodás a Közösség prioritást élvező célkitűzése a környezeti kockázatok csökkentése érdekében. A hulladékgazdálkodás fogalmát három oldalról kell megközelíteni: újrafelhasználás, újrafeldolgozás és újrahasznosítás. Azt a hulladékot, amelynek előállítása elkerülhetetlen, kezelni és biztonságosan ártalmatlanítani kell. A hulladék megelőzésére és feldolgozására irányuló tematikus stratégiáról szóló közleményben (COM(2005) 666) a Bizottság megerősítette az ezen elvek melletti elkötelezettségét, és lehetővé teszi a megelőzést – így a folyamatok és termékek környezetbarát tervezését vagy a kkv-k ösztönzését arra, hogy megelőzzék a hulladék keletkezését – és az újrafelhasználást támogató konkrét intézkedéseket.

⁽⁵⁴⁾ A »state of the art« az a folyamat, amelynek keretében egy hulladékterméknek egy végtermék előállítására való felhasználása gazdaságilag nyereséges, rendes gyakorlat. Adott esetben a »state of the art« fogalmát az EGT-beli technológia és a közös piac nézőpontjából kell értelmezni.

Támogatható költségek

130. A támogatható költségek hulladékgazdálkodási beruházáshoz szükséges beruházási többletköltségekre korlátozódnak, amelyek a kedvezményezettet terhelik a referencia-beruházáshoz, vagyis a hulladékgazdálkodást nem végző, ugyanolyan kapacitású, hagyományos termeléshez képest. Az ilyen referencia-beruházás költségét le kell vonni a támogatható költségekből.
131. A támogatható költségeket a beruházás első öt éve alatt keletkezett működési előnyök és a hulladékgazdálkodással kapcsolatos többletberuházások ugyanezen időszak alatt keletkező működési költségeinek levonásával kell kiszámítani⁽⁵⁵⁾, a 81–83. pontban foglaltak szerint.

3.1.10. Szennyezett területek szennyeződésmentesítése tekintetében nyújtott támogatás

132. A szennyezett területek szennyeződésmentesítése révén környezeti károkat megszüntető vállalkozásoknak nyújtott beruházási támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében⁽⁵⁶⁾ összegeveztethetőnek fog minősülni az EGT-megállapodás működésével, amennyiben környezetvédelmi szempontból javulást eredményez. Az érintett környezeti károk a talajminőséget, a felszíni vagy a felszín alatti vizeket érő károkat jelentik.

Amennyiben a szennyezőt egyértelműen azonosítani tudják, annak a személynek kell finanszíroznia a szennyeződésmentesítést a »szennyező fizet« elvvel összhangban, és nem nyújtható állami támogatás. Ebben az összefüggésben a »szennyező« az a személy, akit az egyes EFTA-államok joga értelmében a felelősség terhel, az e tekintetben alkalmazandó közösségi szabályok elfogadásának sérelme nélkül.

Ha a szennyezőt nem lehet azonosítani, vagy nem lehet rávenni arra, hogy vállalja a költségeket, a munka elvégzéséért felelős személynek támogatás adható.

Támogatási intenzitás

133. A szennyezett területek szennyeződésmentesítése tekintetében nyújtott támogatás elérheti a támogatható költségek 100 %-át.

A támogatás teljes összege semmi esetre sem haladhatja meg a vállalkozásnál ténylegesen felmerült költségeket.

Támogatható költségek

134. A támogatható költségeket úgy számolhatjuk ki, ha a szennyeződésmentesítést célzó munkálatok költségéből levonjuk a földterület értéknövekedésének összegét. Szennyezett területek szennyeződésmentesítése esetén a vállalkozásnál az ezzel kapcsolatban felmerült összes költség támogatható költségeknek minősül, függetlenül attól, hogy az adott kiadás állóeszközként jelenik-e meg mérlegkimutatásában.

3.1.11. Vállalkozások áthelyezéséhez nyújtott támogatás

135. A vállalkozások környezetvédelmi okokból más helyszínekre történő áthelyezése tekintetében nyújtott beruházási támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összegeveztethetőnek fog minősülni az EGT-megállapodás működésével, amennyiben teljesülnek az alábbi feltételek:

a) a telephely változásának környezetvédelmi vagy megelőzési célból kell történnie, és azt illetékes közigazgatási hatóság által kiadott közigazgatási vagy bírósági határozatnak kell elrendelnie, vagy a vállalkozás és az illetékes közigazgatási hatóság közötti megegyezés alapján kell végbemennie.

b) a vállalkozásnak meg kell felelnie az új telephelynek helyet adó régióban alkalmazandó legszigorúbb környezetvédelmi szabályoknak.

136. Kedvezményezett lehet:

a) városi vagy a természetes élőhelyek, vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelvnek⁽⁵⁷⁾ megfelelő különleges természetvédelmi területként kijelölt területen letelepedett, tevékenységét jogszzerűen végző (vagyis valamennyi jogi követelménynek megfelelően, beleértve a rá vonatkozó valamennyi környezeti szabványt) vállalkozás, amely komoly szennyezést okoz, és amelynek – említett telephelye elhelyezkedése miatt – egy megfelelőbb helyre kell költöznie, vagy

b) a Seveso II irányelv⁽⁵⁸⁾ hatálya alá tartozó telephely vagy létesítmény.

Támogatási intenzitás

137. A támogatás intenzitása nem haladhatja meg a támogatható beruházási költségek 50 %-át. A támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető a középvállalkozások, 20 százalékponttal pedig a kisvállalkozások tekintetében, a következő táblázat szerint:

⁽⁵⁵⁾ Amennyiben a beruházás kizárólag környezetvédelmi célokat szolgál, minden egyéb gazdasági haszon nélkül, nem alkalmazható további csökkentés a támogatható költségek meghatározásakor.

⁽⁵⁶⁾ A hatóságok által saját területen végrehajtott helyreállítási munkálatok nem tartoznak az EK-Szerződés 87. cikkének hatálya alá. Az állami támogatásokkal kapcsolatban problémák merülhetnek fel, ha a helyreállítást követően a földterületet a piaci érték alatti áron értékesítik. Ebben az esetben továbbra is a hatóságok általi földterület- és épületértékesítés állami támogatási elemeiről szóló állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások (HL L 137., 2000.6.8., 26. o.) alkalmazandók.

⁽⁵⁷⁾ HL L 206., 1992.7.22., 7. o.

⁽⁵⁸⁾ Az irányelv beépítésre került az EGT-megállapodás X. melléklete 23. pontjában a) alpontjába.

	Támogatási intenzitás vállalkozások áthelyezése tekintetében
Kisvállalkozások	70 %
Középvállalkozások	60 %
Nagyvállalkozások	50 %

Támogatható költségek

138. A vállalkozások áthelyezéséhez nyújtott támogatás esetében a támogatható költségek összegének meghatározásához az EFTA Felügyeleti Hatóság különösen az alábbiakat veszi figyelembe:

a) a következő hasznokat:

- i. az elhagyott üzem vagy terület értékesítéséből vagy bérbeadásából származó hozam;
- ii. a kisajátítás esetén fizetett kártérítés;
- iii. az üzem áthelyezéséből eredő minden egyéb haszon, azaz az alkalmazott technológia tekintetében az áthelyezéskor történt fejlesztésből származó haszon, valamint az üzem jobb használatához kapcsolódó számviteli nyereség;
- iv. kapacitásnöveléshez kapcsolódó beruházások;

b) a következő költségeket:

- i. a terület megvásárlásával, valamint az elhagyott üzemmel azonos kapacitású új üzem megépítésével vagy megvásárlásával kapcsolatos költségek;
- ii. a terület vagy épületek bérleti szerződésének felmondása miatt a vállalkozásra kirótt bírságok, amennyiben a telephely megváltoztatására utasító közigazgatási vagy bírósági határozat miatt e szerződést a lejárat előtt fel kell mondani.

3.1.12. Értékesíthető engedélyek rendszerei formájában nyújtott támogatás

139. Az értékesíthető engedélyek rendszerei számos formában tartalmazhatnak állami támogatást, például amikor az EFTA-államok az engedélyeket és juttatásokat piaci értékük alatt nyújtják.

140. Az értékesíthető engedélyek rendszereihez nyújtott támogatás az EGT-megállapodás működésével összeegyeztethetőnek tekinthető az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint, amennyiben az e pont a)–d) alpontjában és a 141. pontban rögzített feltételek teljesülnek. Ettől eltérően az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének (a továbbiakban: európai kibocsátáskereskedelmi rendszer) létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁽⁵⁹⁾ összhangban a 141. pont nem érvényes a 2012. december 31-ig tartó értékesítési időszakokra az értékesíthető engedélyek rendszerei vonatkozásában:

- a) az értékesíthető engedélyek rendszereit oly módon kell létrehozni, hogy magasabb szintű környezetvédelmi célok valósuljanak meg, amelyeket az érintett vállalkozásoknak a kötelező közösségi szabványok alapján meg kell valósítaniuk;
- b) a kiosztást átlátható módon kell végrehajtani objektív kritériumok és a rendelkezésre álló lehető legjobb minőségű adatok alapján, és az egyes vállalkozások tekintetében megállapított, piaci értékük alatti áron nyújtott értékesíthető engedélyek vagy juttatások teljes összege nem lehet magasabb a várható szükségleteknél, amelyeket az értékesítési rendszerek hiányában fennálló helyzet alapján kell becsülni;
- c) az összegek megállapításának módszere nem kedvezhet bizonyos vállalkozásoknak vagy ágazatoknak, kivéve, ha azt magának a rendszernek a környezetvédelmi logikája indokolja, vagy ha szükség van ilyen szabályokra a környezetvédelmi politikáknak való megfeleléshez;
- d) az új belépők elvben nem kaphatnak az adott piacon már működő vállalkozásoknál kedvezőbb feltételekkel nyújtott engedélyeket vagy juttatásokat; A meglévő létesítményeknek nyújtott, az új belépőkénél magasabb szinten meghatározott támogatás nem akadályozhatja indokolatlanul a belépést.

⁽⁵⁹⁾ HL L 275., 2003.10.25., 32. o. Az irányelv beépítésre került az EGT-megállapodás XX. melléklete 21. pontja a) alpontjában.

141. A Hatóság a következő kritériumok alapján értékeli az értékesíthető engedélyek rendszeréhez kapcsolódó állami támogatás szükségességét és arányosságát:
- a kedvezményezettek kiválasztásának objektív és átlátható kritériumokon kell alapulnia, és a támogatást alapvetően azonos módon kell megítélni egyazon ágazat, illetve érintett piac minden konkurens szereplőjének, ha azok tényszerűen hasonló helyzetben vannak;
  - a teljes körű árverésnek jelentős termelési költség-növekedést kell eredményeznie minden ágazatban, illetve az egyes kedvezményezettek minden kategóriájában;
  - a termelési költségek jelentős növekedését nem lehet áthárítani a fogyasztóra úgy, hogy ez ne eredményezne jelentős értékesítés-csökkenést. Az elemzés elvégezhető többek között az adott ágazat termékár-rugalmasságának felbecslése alapján. A becsléseket az érintett földrajzi piacon kell elvégezni. Annak értékelésére, hogy az értékesíthető engedélyek rendszeréből nem hárítható-e át a fogyasztókra, fel kell használni az értékesítésvesztésre és ezeknek a vállalat nyereségességére gyakorolt hatására vonatkozó becsléseket.
  - Az ágazat egyes vállalkozásai nem csökkenthetik a kibocsátási szinteket annak érdekében, hogy viselhető legyen az igazolások ára. A nem csökkenthető fogyasztás kimutatása úgy történik, hogy megadják az EGT-ben a legjobb teljesítményt biztosító technika kibocsátási szintjeit, és ezeket használják viszonyítási szintnek. A legjobb teljesítményű technikát elérő vállalkozás legfeljebb az értékesíthető engedélyek rendszeréből adódó, a fogyasztókra nem áthárítható termelési költség-növekedésnek megfelelő támogatásban részesülhet. Az ennél rosszabb környezetvédelmi teljesítményű vállalkozások ennél alacsonyabb, a környezetvédelmi teljesítményükkel arányos támogatásban részesülhetnek.
- 3.2. *A támogatás ösztönző hatása és szükségessége*
142. A támogatásnak ösztönző hatással kell bírnia. A környezetvédelmi célú állami támogatás eredményeként a támogatásban részesülőnek változtatnia kell a magatartásán, és növelnie kell a környezetvédelem szintjét.
143. A Hatóság úgy véli, hogy a támogatás nem jelent ösztönző hatást a kedvezményezett számára az olyan esetekben, amikor a projekt már megkezdődött azelőtt, hogy a kedvezményezett támogatás iránti kérelmet nyújtott volna be a nemzeti hatóságokhoz.
144. Ha a támogatott projekt nem kezdődött el a támogatás iránti kérelem benyújtása előtt, akkor feltételezik, hogy az ösztönző hatás követelménye automatikusan teljesül a kkv-knak nyújtott támogatás minden kategóriájában, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a támogatást az 5. fejezetben meghatározott részletes felméréssel kell értékelni.
145. Az EFTA Felügyeleti Hatóság valamennyi támogatott projekt tekintetében előírja, hogy a bejelentő EFTA-állam bizonyítsa az ösztönző hatást.
146. Az ösztönző hatás bizonyítása érdekében az érintett EFTA-államnak bizonyítania kell, hogy a támogatás nélkül, vagyis az alternatív helyzetben nem tarthatta volna fenn a fokozottabban környezetbarát alternatívát. E célból az érintett EFTA-államnak tájékoztatással kell szolgálnia, bizonyítandó, hogy
- az alternatív helyzet hitelt érdemlő;
  - a támogatható költségeket a 0., 82. és 0. pontban megadott módszertan szerint számolták ki, és
  - a beruházás nem lenne elég nyereséges a támogatás nélkül, kellő figyelemmel a támogatás nélküli beruházáshoz kapcsolódó előnyökre, beleértve az értékesíthető engedélyek értékét is, amelyek a környezetbarát beruházást követően váltak elérhetővé az érintett vállalkozás számára.
- 3.3. *A támogatás összeegyeztethetősége az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján*
147. A környezetvédelmi szempontból elsőbbséget élvező jelentős, közös európai érdekű projektek végrehajtásának támogatására nyújtott támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében összeegyeztethető az EGT-megállapodás működésével az alábbi feltételek teljesülése esetén:
- a támogatási javaslat olyan projektekhez vonatkozik, amelyek konkrét és pontosan meghatározott a végrehajtást illetően, ideértve a projekt résztvevőit, céljait, hatásait, valamint a célok megvalósításának eszközeit. A Hatóság egy projektcsoportot is tekinthet projektnek.
  - a projektnek közös európai érdeket kell szolgálnia: a projektnek konkrét, példaértékű és azonosítható módon kell a környezetvédelemhez kapcsolódó EGT-érdekhez hozzájárulnia, például azáltal, hogy az EGT vagy az Európai Unió környezetvédelmi stratégiája szempontjából nagy jelentőséggel bír. A projekt célkitűzésén keresztül elért eredmény nem korlátozódhat az azt végrehajtó EFTA-államra vagy EFTA-államokra, hanem az EGT egészére ki kell terjednie. A projektnek jelentős előrelépést kell tennie az EGT-beli vagy közösségi célkitűzések megvalósítása felé. Az, hogy a projektet különböző EGT-államokban működő vállalkozások valósítják meg, önmagában nem elégséges;
  - a támogatás szükséges, és ösztönzőleg hat a projekt megvalósítására, amelynek jelentős mértékű kockázatot kell rejtene;
  - a projekt nagy jelentőséggel bír volumenét tekintve: méretét tekintve jelentős projektnek kell lennie és komoly környezetvédelmi hatásokat kell generálnia.

148. Annak érdekében, hogy a Hatóság az ilyen projekteket megfelelően értékelhesse, gyakorlati szempontból bizonyítani kell a közös európai érdeket: például be kell mutatni, hogy a projekt jelentős előrelépést jelent az EGT vagy a Közösség bizonyos környezeti céljainak megvalósítása felé.
149. A Hatóság a bejelentett projekteket kedvezőbben értékeli, ha a kedvezményezett jelentős saját hozzájárulást nyújtott a projekthez. Kedvezőbben ítéli meg továbbá azokat a bejelentett projekteket, melyekben több EFTA-állam vállalkozásai vesznek részt.
150. Amennyiben a támogatást az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerint az EGT-megállapodás működésével összeegyeztethetőnek tekintik, a Hatóság az ezen iránymutatásban megállapítottaknál magasabb mértékű támogatást engedélyezhet.

4. A környezeti adó csökkentése vagy az ilyen adó alóli mentesség formájában nyújtott támogatás

151. A vállalkozásokat terhelő környezeti adók összegének csökkentése, vagy az ilyen adók alóli mentesség formájában nyújtott támogatás az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek tekintendő az EGT-megállapodás működésével, feltéve, hogy az legalább közvetett módon hozzájárul a környezetvédelem szintjének javításához, és az adócsökkentések és adómentességek nem hátráltatják a kitűzött általános célok elérését.
152. Annak érdekében, hogy a támogatást az EGT-megállapodás 61. cikke értelmében jóváhagyják, a Közösségen belül – különösen a 2003/96/EK irányelv révén – összehangolt megfelelő adók csökkentésének vagy az azok alóli mentességnek összeegyeztethetőnek kell lennie a vonatkozó közösségi jogszabályokkal, és be kell tartania az ott megszabott korlátokat és feltételeket ⁽⁶⁰⁾.
153. A Közösségen belül harmonizált környezeti adók tekintetében adócsökkentés vagy adómentesség formájában 10 éves időszakra nyújtott állami támogatást az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében az EGT-megállapodás működésével összeegyeztethetőnek tekintik, feltéve, hogy a kedvezményezettek megfizetik legalább a vonatkozó irányelv által megszabott közösségi minimum-adószintnek megfelelő adót ⁽⁶¹⁾.
154. Az olyan támogatások, amelyeket nem a környezeti adó csökkentésének vagy az ilyen adó alóli mentességnek a 153. pont ⁽⁶²⁾ szerinti formájában biztosítanak, akkor egyeztethetők össze 10 éves időszakra az EGT-megállapodás működésével az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében, ha teljesülnek a 155–159. pontban megállapított feltételek.
155. Olyan adórendszerek elemzése során, amelyeknek része az adócsökkentés vagy -mentesség formájában nyújtott állami támogatás, a Hatóság különösen elemzi majd a támogatás szükségességét és arányosságát, valamint az érintett gazdasági ágazatok szintjén gyakorolt hatását.
156. Ebből a célból a Hatóság az EFTA-államok által benyújtott információkra hagyatkozik. Ezen információknak tartalmazniuk kell egyfelől az adómentességek/adócsökkentések kedvezményezetteinek gazdasági ágazatát (ágazatait) vagy kategóriáit, másfelől az egyes érintett ágazatok főbb kedvezményezetteinek helyzetét, valamint arra vonatkozó információt, hogy az adózás miként járul hozzá a környezetvédelemhez. A mentességet kapott ágazatokról megfelelő leírást kell adni, valamint be kell nyújtani egy listát az egyes ágazatok legnagyobb kedvezményezetteiről (különös tekintettel a forgalom volumenére, a piaci részesedésre és az adóalap méretére). Minden egyes ágazatra vonatkozóan információval kell szolgálni az EGT-n belül az adó által megcélzott környezeti károsodás csökkentése szempontjából legjobb teljesítményt nyújtó technikákra vonatkozóan.
157. A fentiekben túlmenően a környezeti adó csökkentése, illetve az ilyen adó alóli mentesség formájában nyújtott támogatásnak szükségesnek és arányosnak kell lennie.
158. A Hatóság akkor tekinti a támogatást szükségesnek, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) a kedvezményezettek kiválasztása objektív és átlátható kritériumokon alapul, és elvben ugyanazon ágazatban/érintett piacon ⁽⁶³⁾ minden versenytárs ugyanúgy részesül a támogatásban, amennyiben hasonló tényszerű helyzetben vannak;
  - b) a csökkentés nélküli környezeti adónak a termelési költségek jelentős növekedését kell okoznia a kedvezményezettek minden egyes ágazatában vagy kategóriájában ⁽⁶⁴⁾;

⁽⁶⁰⁾ Az a feltétel, hogy a csökkentésnek/mentesítésnek összeegyeztethetőnek kell lennie a vonatkozó közösségi jogszabályokkal, olyan feltétel, amely csak az intézkedés ezen iránymutatással való összeegyeztethetőségének értékelésére vonatkozik. E tekintetben lásd a fenti 10. pontot is.

⁽⁶¹⁾ Lásd a 68. pont (15) bekezdését.

⁽⁶²⁾ Például olyan adók csökkentése vagy az alóluk biztosított mentesség, amelyekre nem vonatkoznak közösségi jogszabályok, vagy amelyek a közösségi minimum-adószint alatt vannak.

⁽⁶³⁾ A releváns piacnak az EGT versenyjoga alkalmazásában történő meghatározásáról szóló EFTA felügyeleti hatósági közleményben (HL L 200., 1998.7.16., 48. o. és 28. EGT-kiegészítés, 1998.7.16., 3. o.) szereplő fogalom meghatározás szerint.

⁽⁶⁴⁾ Az energiatermékek és a villamosenergia vonatkozásában a »nagy energiaintenzitású vállalkozás« – amint azt a 2003/96/EK irányelv 17. cikke (1) bekezdésének a) pontja definiálja – teljesíti ezen kritériumot mindaddig, amíg e rendelkezés hatályban van.

- c) a termelési költségek jelentős növekedését nem lehet áthárítani a fogyasztóra úgy, hogy ez ne eredményezne jelentős értékesítés-csökkenést. E tekintetben az EFTA-államok becsléseket nyújthatnak be többek között a termék árának rugalmasságára vonatkozóan az érintett ágazatban és az érintett földrajzi piacon ⁽⁶⁵⁾, valamint becsléseket kell adniuk az érintett ágazat/kategória vállalkozásainak kieső értékesítésére és/vagy nyereségcsökkenésére vonatkozóan.

159. A Hatóság akkor tekinti a támogatást arányosnak, ha az alábbi feltételek egyike teljesül:

- a) az adórendszer rögzíti azokat a kritériumokat, amelyek biztosítják, hogy minden egyes kedvezményezett megfizeti a nemzeti adószint olyan arányos részét, amely nagyjából megfelel az egyes kedvezményezettek környezeti teljesítményének, összehasonlítva az EGT-ben legjobb teljesítményt nyújtó technikával. Az adórendszer keretében bármely vállalkozás, amely eléri a legjobb teljesítményt nyújtó technikát, legfeljebb akkora mértékű adókedvezményben részesülhet, amely – a legjobb teljesítményt nyújtó technika alkalmazása mellett – megfelel a termelési költségek adóból származó növekményének, és amely nem hárítható át a vevőkre. A rosszabb környezeti teljesítményt nyújtó vállalkozások környezeti teljesítményükkel arányosan kisebb mértékű kedvezményben részesülhetnek;
- b) a támogatás kedvezményezettje a nemzeti adó legalább 20 %-át megfizetik, hacsak – tekintettel a verseny korlátozott mértékű torzulására – nem indokolt alacsonyabb ráta alkalmazása;
- c) az adócsökkentések vagy adómentességek az EFTA-állam és a kedvezményezett vállalkozások vagy vállalkozások társulásai közötti megállapodások megkötésétől függenek, amelyek keretében a vállalkozások vagy vállalkozások társulásai olyan környezetvédelmi célok megvalósítását vállalják, amelyeknek hatása azonos azzal, mintha az a) vagy b) alpont vagy a közösségi minimum-adószint kerülne alkalmazásra. Az ilyen megállapodások vagy vállalkozások többek között kapcsolódhatnak az energiafelhasználás csökkentéséhez, a kibocsátások csökkentéséhez, vagy bármely más környezetvédelmi intézkedéshez, és meg kell felelniük az alábbi feltételeknek:
- a megállapodások lényegét meg kell tárgyalniuk az egyes EFTA-államoknak és különösen rögzíteni szükséges a célokat, valamint a célok elérésére vonatkozó ütemtervet;
  - az EFTA-államoknak gondoskodniuk kell a megállapodásokban rögzített kötelezettségvállalások független ⁽⁶⁶⁾ és megfelelő időben történő ellenőrzéséről;
  - e megállapodásokat bizonyos időszakonként felül kell vizsgálni a technológiai és egyéb fejlemények figyelembevételével, és hatékony szankciókat kell megállapítani arra az esetre, ha a kötelezettségvállalásokat nem teljesítik.

5. Azon támogatások összeegyeztethetősége, amelyek tekintetében részletes értékelést kell végrehajtani

5.1. Intézkedések, amelyek tekintetében részletes értékelést kell végrehajtani

160. Annak érdekében, hogy a Hatóság részletesebb értékelést hajthasson végre engedélyezett rendszerek keretében nyújtott, jelentős összegű támogatások tekintetében, és hogy eldönthesse, vajon az ilyen támogatás összeegyeztethető-e az EGT-megállapodás működésével, az EFTA-államok előzetesen értesíteni kötelesek a Hatóságot az engedélyezett rendszerek keretében vagy egyedi alapon nyújtott minden egyes beruházási vagy működési támogatásról, ha a támogatás eleget tesz a következő feltételeknek ⁽⁶⁷⁾:

- a) a CsMR által érintett intézkedések tekintetében: a CsMR-ben előírtakkal összhangban, a támogatások egyénileg történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségnek megfelelően a Hatóságnak bejelentett valamennyi eset tekintetében;
- b) az ezen iránymutatás által érintett egyéni intézkedések tekintetében ⁽⁶⁸⁾: minden alább említett esetben:
- beruházási támogatás: ha a támogatás összege egy vállalkozás tekintetében meghaladja a 7,5 millió eurót (még akkor is, ha egy jóváhagyott támogatási program része);
  - energiamegtakarítás tekintetében nyújtott működési támogatás: ha a támogatás összege 5 évig vállalkozásonként meghaladja az 5 millió eurót;
  - megújuló villamos energia termelése és/vagy megújuló hő kombinált termelése tekintetében nyújtott működési támogatás: ha a támogatást olyan megújuló villamos energiát termelő létesítményeknek nyújtják, ahol a létrehozott megújuló villamosenergia-termelési kapacitás meghaladja a 125 MW-ot;
  - bioüzemanyag termelésére nyújtott működési támogatás: ha a támogatást olyan bioüzemanyag-termelő létesítménynek nyújtják, ahol így a termelés meghaladja az évi 150 000 t mennyiséget;
  - kapcsolt energiatermelés tekintetében nyújtott működési támogatás: ha a támogatást olyan kapcsolt energiatermelő létesítménynek nyújtják, ahol az így megvalósuló kapcsolt energiatermelési kapacitás meghaladja a 200 MW teljesítményt. A kapcsolt energiatermelés tekintetében nyújtott támogatást a villamosenergia-kapacitás alapján történő bejelentés figyelembevételével értékelik.

⁽⁶⁵⁾ A releváns piacnak az EGT versenyjoga alkalmazásában történő meghatározásáról szóló EFTA felügyeleti hatósági közlemény (HL L 200., 1998.7.16., 48. o. és 28. EGT-kiegészítés, 1998.7.16., 3. o.).

⁽⁶⁶⁾ A cél szempontjából nincs jelentősége annak, hogy az ellenőrzést állami vagy magánszektorbéli testület végzi.

⁽⁶⁷⁾ Ez alkalmazandó attól függetlenül, hogy az egyes kedvezményezett részesül-e ugyanakkor valamely, a 4. fejezet alapján járó adómentességből vagy adókedvezményben.

⁽⁶⁸⁾ A jelen iránymutatás 4. fejezetének hatálya alá eső adómentességek és adókedvezmények nem esnek részletes értékelés hatálya alá. Mindazonáltal a 3. fejezet alapján megítélt pénzügyi formájú támogatással kapcsolatosan részletes értékelést kell végezni, amennyiben az a küszöböt ezen a ponton meghaladja.

161. Az EFTA-államok működési támogatást nyújthatnak megújuló energiát termelő, új létesítmények számára, amelyet az elkerült külső költségek alapján számítanak ki. Amennyiben ezt a módszert alkalmazzák a támogatás összegének meghatározására, akkor az intézkedést be kell jelenteni, és részletes értékelésnek kell alávetni, függetlenül a 160. pont b) alpontjának iii. alpontjában meghatározott küszöbértékektől. Az elkerült külső költségek azon pótlólagos társadalmi és környezeti károk pénzübeli számszerűsítését képviselik, amelyeket a társadalomnak kellene viselnie, ha ugyanazt az energiamennyiséget hagyományos energiával működő erőmű hozná létre. E költségeket a megújuló energia termelőinél felmerült, de nem kifizetett külső költségek és a nem megújuló energia termelőinél felmerült, de nem kifizetett külső költségek közötti különbség alapján számítják ki. E számítások végrehajtása érdekében az EFTA-államoknak nemzetközileg elismert számítási módszert kell alkalmazniuk, amelyet a Hatóság jóváhagyott. A számítási módszernek egyebek mellett érvekkel alátámasztott és számszerűsített, összehasonlító költségelemzést kell nyújtania, továbbá tartalmaznia kell a versengő energiatermelők külső költségeinek értékelését annak bizonyítására, hogy a támogatás valóban ellentételezi az elkerült külső költségeket.
162. Bármely esetben, amikor a megújuló energiaforrások tekintetében nyújtott működési támogatásra vonatkozó, a 109. pontban meghatározott 1. lehetőségen alapuló támogatás összege meghaladja a termelőknek nyújtott támogatást, a vállalkozásoknak a 3.1.6.1. szakasszal összhangban megújuló energiaforrásokba kell befektetniük ezt az összeget.
163. Amennyiben az EFTA-államok biztosítják a teljes körű együttműködést, és kellő időben megfelelő tájékoztatást nyújtanak, a Hatóság mindent megtesz annak érdekében, hogy a vizsgálatot kellő időben hajtsa végre. Az EFTA-államoknak minden olyan információt be kell nyújtaniuk, amelyet az eset értékeléséhez hasznosnak tartanak. Az EFTA-államok kifejezetten felhasználhatják a korábbi állami támogatási programok vagy intézkedések értékeléseit, a támogatást odaítélő hatóság által készített hatásvizsgálatokat, valamint a környezetvédelemhez kapcsolódó egyéb tanulmányokat.
164. A részletes értékelés arányos értékelés, amely attól függ, hogy az adott eset mekkora torzulást okozhat a versenyben. Ennek megfelelően az a tény, hogy részletes értékelést hajtanak végre, nem szükségszerűen jelenti a hivatalos vizsgálati eljárás megindításának szükségességét, bár egyes intézkedések esetében ez megtörténhet.
- 5.2. *Az egyes esetek gazdasági értékelésének kritériumai*
165. A részletes értékelést az 5.2.1. és 5.2.2. szakaszban meghatározott pozitív és negatív tényezők alapján végzik, amelyeket a 3. fejezetben megállapított kritériumok mellett kell alkalmazni. Az ebben megállapított támogatási intenzitást minden esetben tartani kell. A fentiekben túlmenően, a részletes értékelés alapját a konkrét pozitív és negatív tényezők képezik, amennyiben azok a támogatás formája vagy típusa szempontjából meghatározóak.
- 5.2.1. *A támogatás pozitív hatásai*
166. A támogatás összegegyeztetettségének értékelésekor az jelenti a legfontosabb figyelembe veendő pozitív tényezőt, hogy a támogatás a környezet védelmére készíti a vállalkozásokat, amit egyébként nem tennének.
- 5.2.1.1. *Piaci hiányosság fennállása*
167. A Hatóság általában nem kérdőjelezi meg a környezetre ártalmas magatartástípusokhoz vagy bizonyos termékek használatához kapcsolódó negatív externáliák létezését. Azt azonban ellenőrzi, hogy az állami támogatás megcéllozza-e ezt a piaci hiányosságot azáltal, hogy jelentős hatással van a környezetvédelemre. Ebben az összefüggésben a Hatóság különös figyelmet fordít az intézkedés által a környezetvédelemre várhatóan (számszerűsíthető módon) gyakorolt hatásra, valamint a célként kitűzött környezetvédelmi szintre, a meglévő közösségi szabványokhoz és/vagy más EGT-államok szabványaihoz viszonyítva.
168. A Hatóság ezen kívül megvizsgálja azokat a megfontolásokat is, amelyek indokolhatják a támogatást a közösségi szabványokon túlmutató nemzeti szabványokhoz való alkalmazkodás érdekében. A Hatóság figyelembe veszi különösen a támogatás kedvezményezettje fő versenytársainak természetét, típusát és elhelyezkedését, a nemzeti szabványok (vagy értékesíthető engedélyek rendszerei) megvalósításának a támogatás kedvezményezettjére rótt költségeit abban az esetben, ha nem nyújtanak támogatást, valamint azt, hogy a támogatás kedvezményezettjének fő versenytársai számára e szabványok végrehajtása milyen viszonylagos költségekkel járnak.
- 5.2.1.2. *Megfelelő eszköz*
169. Figyelembe kell venni, hogy az állami támogatás megfelelő eszköz-e a környezetvédelmi célkitűzés eléréséhez, tekintettel arra, hogy egyéb, kevésbé piactorzító eszközök azonos eredményhez vezethetnek, illetve mivel az állami támogatás megsértheti a »szennyező fizet« elvet.
170. Az összegegyeztetettségéről szóló elemzésében a Hatóság különösen figyelembe vesz a javasolt intézkedés tekintetében az EFTA-állam által végzett minden hatásvizsgálatot, ideértve az állami támogatás helyett más politikák alkalmazásával kapcsolatos megfontolásokat, valamint annak megerősítését, hogy a »szennyező fizet« elvet tiszteletben fogják tartani.

5.2.1.3. A támogatás ösztönző hatása és szükségessége

171. Az állami támogatásnak mindig ösztönző hatással kell bírnia, amikor környezeti célokra biztosítják, azaz eredményeként a kedvezményezettnek változtatnia kell magatartásán és növelnie kell a környezetvédelem szintjét. A támogatás nem tekinthető szükségesnek csupán azért, mert a környezetvédelem szintje ezáltal növekszik. Az új eszközök vagy termelési módszerek előnyei általában nem korlátozódnak környezeti hatásaikra.
172. A többletköltségek kiszámítása mellett, amelyet a 3. fejezet vázol fel, a Hatóság elemzésében figyelembe veszi az alábbi elemeket is.
- a) ellenkező (alternatív) eset: bizonyítékokat kell benyújtani azon konkrét intézkedés(ek)re vonatkozóan, amelyeket a vállalkozás a támogatás nélkül nem tett volna meg, például új beruházás, környezetbarátabb termelési folyamat és/vagy környezetbarátabb új termék;
  - b) a viselkedésbeli változáshoz kapcsolódó várt környezeti hatás: az alábbi elemek közül legalább egynek jelen kell lennie
    - i. a környezetvédelem szintének emelkedése: egy bizonyos típusú szennyezés csökkentése, amely a támogatás nélkül nem valósulna meg;
    - ii. a jövőbeli szabványok végrehajtási sebességének növekedése: a támogatásnak köszönhetően a szennyezés csökkentésének korábbi időpontban történő elkezdése;
  - c) termelési előnyök: ha – a megnövekedett kapacitás, a termelékenység, a költségcsökkentés vagy a minőség tekintetében – a beruházáshoz más előnyök is kapcsolódnak, az ösztönző hatás általában alacsonyabb. Ez különösen akkor áll fenn, ha a beruházás élettartama alatt az előnyök jelentősek, lehetőség szerint olyan mértékűek, hogy a környezetvédelmi többletköltségek akár a támogatás nélkül is megtérülnek;
  - d) piaci viszonyok: bizonyos piacokon, különösen a termékek imázsa és a termelési módszerek címén való megjelenítése miatt versenybeli nyomás állhat fenn a környezetvédelem magasabb szintjének fenntartására. Amennyiben bizonyítékok vannak arra nézve, hogy a támogatás eredményeként jelentkező környezetvédelmi szint túlmutat a piacon tapasztalható normál magatartásnál, akkor valószínűbb, hogy a támogatásnak ösztönző hatása van;
  - e) lehetséges jövőbeni kötelező szabványok: ha közösségi szinten tárgyalások folynak új vagy szigorúbb kötelező szabványok bevezetéséről, amelyet a vonatkozó intézkedés meg kíván célozni, a támogatás ösztönző hatása általában alacsonyabb;
  - f) a kockázat szintje: ha kifejezetten fennáll annak a veszélye, hogy a beruházás a vártnál kevésbé lesz eredményes, a támogatás ösztönző hatása általában magasabb;
  - g) a nyereségesség szintje: ha a folytatott cselekvés nyereségességi szintje negatív arra az időszakra kivetítve, amely alatt a beruházás értékcsökkenését teljesen leírják vagy a működési támogatás a tervek szerint hatályban marad, figyelembe véve az ebben a pontban azonosított előnyöket és kockázatokat, a támogatás általában ösztönző hatással bír.
173. Amennyiben a vállalkozás olyan nemzeti szabványt alkalmaz, amely túlmutat a közösségi szabványokon, vagy amelyet közösségi szabvány hiányában fogadtak el, a Hatóság ellenőrzi, hogy a támogatás kedvezményezettjét jelentős mértékben érintették volna a megnövekedett költségek és képtelen lett volna a nemzeti szabványok azonnali megvalósításával kapcsolatos költségeket viselni.

5.2.1.4. A támogatás arányossága

174. Az EFTA-államnak bizonyítékkal kell alátámasztania, hogy a támogatásra szükség van, a támogatás összege a lehető legkisebb és azt, hogy a kiválasztási folyamat arányos. A Hatóság elemzésében a következő elemeket mérlegeli:
- a) a támogatható költségek pontos számítása: bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a támogatható költségek ténylegesen azon többletköltségekre korlátozódnak, amelyek a környezetvédelem adott szintjének eléréséhez szükségesek;
  - b) kiválasztási folyamat: a kiválasztási folyamatot diszkriminációmentes, átlátható és nyitott módon kell elvégezni, és szükségtelenül nem zárhat ki olyan vállalatokat, amelyek versenyezhetnek a projektekkel ugyanazon környezetvédelmi célok elérése érdekében. A kiválasztási folyamat eredményeként olyan kedvezményezetteket kell kiválasztani, amelyek a legalacsonyabb támogatási összeggel vagy a leginkább költséghatékony módon képesek megvalósítani a környezetvédelmi célkitűzést;
  - c) minimális szintre korlátozó támogatás: bizonyíték arra nézve, hogy a támogatás összege nem haladja meg a nyereségesség várható hiányát, arra az időszakra kivetítve, amely alatt a beruházás értékcsökkenését teljesen leírják.

5.2.2. A verseny és a kereskedelem torzulásának elemzése

175. A támogatási intézkedés negatív hatásainak értékelésekor a Hatóság a verseny torzulásával kapcsolatos elemzésében arra koncentrál, hogy a környezetvédelmi adó várhatóan milyen hatást gyakorol a vállalkozások közötti versenyre az érintett termékek piacán⁽⁶⁹⁾.

⁽⁶⁹⁾ A támogatás számos piacot érinthet, mivel hatása nem korlátozható a támogatott tevékenységhez kapcsolódó piacra, hanem más piacokra is kihat, amelyek vagy azért kapcsolódnak ehhez a piachoz, mert beszerzési, értékesítési vagy kiegészítő piacok, vagy mert azokon a kedvezményezett már jelen van vagy ott a közeljövőben megjelenhet.

176. Ha a támogatás arányos, azaz ha a beruházási vagy működési többletköltségek kiszámítása során figyelembe vették a vállalkozás tekintetében jelentkező valamennyi előnyt, a támogatás negatív hatása valószínűleg korlátozott. Azonban, amint azt a 1.3.6. szakasz említi, még abban az esetben is, ha a támogatás szükséges és arányos az adott vállalkozásra vonatkozóan a környezetvédelem szintjének emelésével, a támogatás eredményezheti a kedvezményezett magatartásának olyan változását, amely a versenyt torzítja. Egy nyereségre törekvő vállalkozás általában csak akkor emeli a kötelező szint fölé környezetvédelem szintjét, ha úgy véli, hogy ez legalább részben valamiféle hasznot hoz a vállalkozás számára.
177. Kiindulási pontként a Hatóság értékeli annak valószínűségét, hogy a kedvezményezett a támogatás eredményeképpen képes lesz növelni vagy szinten tartani értékesítési volumenét. A Hatóság különösen a következő elemeket mérlegeli:
- az egységnyi termelési költségek csökkenése vagy kompenzálása: amennyiben az új berendezés⁽⁷⁰⁾ csökkent mértékű egységenkénti költséget eredményez a támogatás nélküli helyzethez képest, vagy ha a támogatás a működési költség egy részét kompenzálja, akkor valószínű, hogy a kedvezményezett növelni fogja értékesítési volumenét. Minél nagyobb a termék árrugalmassága, annál nagyobb mértékű a verseny torzulása;
  - környezetbarátabb termelési eljárások: amennyiben a kedvezményezett környezetbarátabb termelési eljárást vezet be, és amennyiben jellemzően a címkézésen vagy az imázsokon keresztül a környezetvédelem szintje alapján a vevők felé megkülönböztetik a terméket, akkor valószínű, hogy a kedvezményezett képes növelni értékesítési volumenét. Minél nagyobb a fogyasztói preferencia a környezetbarát termékjellemzők iránt, annál nagyobb mértékű a verseny torzulása;
  - új termék: amennyiben a kedvezményezett új vagy jobb minőségű termékekre tesz szert, akkor valószínű, hogy növelni fogja értékesítési volumenét és valószínűleg megszerzi az »elsőként cselekvő« előnyt. Minél nagyobb a fogyasztói preferencia a környezetbarát termékjellemzők iránt, annál nagyobb mértékű a verseny torzulása.

5.2.2.1. Dinamikus ösztönzők/kiszorítás

178. A környezetvédelmi állami támogatás stratégiai céllal alkalmazható innovatív környezetbarát technológiák elterjesztése érdekében azzal a céllal, hogy a hazai termelők szert tegyenek az »elsőként cselekvő« előnyére. Következésképpen a támogatás torzíthatja a dinamikus ösztönzőket és kiszoríthatja az adott technológiába való befektetést más EGT-államokban, valamint a technológiájának egy EGT-államban való koncentrációjához vezethet. Ez a hatás annál erősebb, minél több versenytárs csökkenti innovatív erőfeszítéseit a támogatás nélküli szituációval való összehasonlításban.
179. A Hatóság elemzésében a következő elemeket mérlegeli:
- a támogatás összege: minél magasabb a támogatás összege, annál valószínűbb, hogy a támogatás egy része a verseny torzításához használható fel. Különösen akkor alakul ki ilyen helyzet, ha a kedvezményezett általános tevékenységének nagyságához képest magas a támogatási összeg;
  - a támogatás gyakorisága: ha egy vállalkozás többször részesül támogatásban, a dinamikus ösztönzők torzulásának nagyobb a valószínűsége;
  - a támogatás időtartama: a működési támogatást hosszú időre adják meg, a verseny torzulásának nagyobb a valószínűsége;
  - a támogatás fokozatos csökkentése: ha a működési támogatást idővel csökkentik, ez arra ösztönzi a vállalkozást, hogy növelje a hatékonyságot; ezért idővel csökken a dinamikus ösztönzők torzulása;
  - jövőbeni szabványok teljesítésére való felkészültség: ha a támogatás képessé teszi az érintett vállalkozást arra, hogy az új, várhatóan a közeljövőben elfogadandó közösségi szabványokat teljesítse, a támogatott beruházás csökkenti azon beruházások költségeit, amelyeket a vállalkozásnak mindenképpen végre kellett volna hajtania;
  - a szabályozó szabványok szintje a környezetvédelmi célkitűzésekhez képest: minél alacsonyabb a kötelező követelmények szintje, annál nagyobb annak a veszélye, hogy nincs szükség támogatásra a kötelező követelmények túlteljesítéséhez, és a támogatás kiszorítja a beruházásokat, vagy azt olyan módon használják fel, amely torzítja a dinamikus ösztönzőket;
  - a kereszttámogatás veszélye: ha a vállalkozás sokféle terméket állít elő, vagy ugyanazt a terméket hagyományos és környezetbarát eljárással állítja elő, nagyobb a kereszttámogatás veszélye;
  - technológiai semlegesség: ha egy intézkedés csak egy technológiára helyezi a hangsúlyt, a dinamikus ösztönzők torzulásának nagyobb a veszélye;

⁽⁷⁰⁾ Elképzelhető, hogy a többletköltségek kalkulációja nem fedi le teljesen az összes működési előnyt, mivel az előnyök nem kerülnek levonásra végig a beruházás élettartama során. Ezen túlmenően, az előnyök bizonyos típusai kapcsolódnak például a megnövekedett termelékenységhez és a nagyobb termelési volumenhez változatlan kapacitás mellett, amit nehéz számításba venni.

- i) innovációs verseny: ha külföldi versenytársak más, versenytárs technológiákat dolgoznak ki (innovációs verseny), akkor a dinamikus ösztönzők torzulásának nagyobb a valószínűsége.

5.2.2.2. Gazdaságtalan vállalkozások fennmaradásának támogatása

180. A környezetvédelmi állami támogatás a negatív környezeti externáliák teljes elosztásához vezető ideiglenes mechanizmusként indokolható. Nem használható fel arra, hogy olyan vállalkozások részesüljenek felesleges támogatásban, amelyek nem képesek alkalmazkodni a környezetbarát szabványokhoz és technológiákhoz, mert alacsony szintű a hatékonyságuk. A Hatóság elemzésében a következő elemeket mérlegeli:

- a) a kedvezményezettek fajtája: ha a kedvezményezett termelékenysége viszonylag alacsony szintű, és pénzügyi helyzete rossz, nagyobb annak a valószínűsége, hogy a támogatás hozzájárul a vállalkozásnak a piacon való mesterséges fenntartásához;
- b) felesleges kapacitás a támogatásban részesülő ágazatban: a felesleges kapacitással rendelkező ágazatokban magasabb annak a kockázata, hogy a beruházási támogatás fenntartja a felesleges kapacitást és az alacsony hatékonyságú piaci struktúrákat;
- c) szokásos magatartás a támogatásban részesülő ágazatban: ha az ágazatban más vállalkozások támogatás nélkül ugyanazt a környezetvédelmi szintet érték el, nagyobb annak a valószínűsége, hogy a támogatás az alacsony hatékonyságú piaci szerkezetek fennmaradását fogja szolgálni. Ennélfogva, minél gyengébb bizonyítékok állnak rendelkezésre arra nézve, hogy a kedvezményezett tiszteletben tartja a »szennyező fizet« elvet, illetve minél nagyobb kedvezményezett versenytársai által internalizált külső környezetvédelmi költségek aránya, annál jelentősebb mértékű a verseny torzulása;
- d) a támogatás relatív jelentősége: minél nagyobb mértékű a változó termelési költségek csökkenése/kompenzációja, annál nagyobb mértékű a verseny torzulása;
- e) kiválasztási folyamat: amennyiben a kiválasztási folyamatot megkülönböztetéstől mentes, átlátható és nyitott módon végzik el, akkor kisebb a valószínűsége annak, hogy a támogatás hozzájárul a vállalkozás mesterséges módon történő piacon maradásához. Minél nagyobb a támogatás odaítélése során (a releváns piaci lefedettségén mért) alkalmazási terület és minél inkább versenyre épülő (licit/közbeszerzés alkalmazásán mért) a támogatás odaítélése, annál kisebb mértékű a verseny torzulása;
- f) szelektivitás: amennyiben egy intézkedés, amelynek alapján egy támogatást megítélnek, viszonylag nagy számú potenciális kedvezményezettre terjed ki, lefedi az érintett piac összes vállalkozását, és nem zár ki olyan vállalkozásokat, amelyek ugyanazon környezeti célt kezelni tudnák, akkor kevésbé valószínű, hogy a támogatás rossz hatékonyságú vállalatokat tart a piacon.

5.2.2.3. Piaci befolyás/kirekesztő magatartás

181. A kedvezményezett a neki környezetvédelem céljából nyújtott támogatást felhasználhatja az adott termékpiacra meglévő piaci befolyásának megerősítésére vagy fenntartására. A Hatóság megvizsgálja az érintett kedvezményezett támogatás előtti piaci befolyását és a piaci befolyásban a támogatásnak köszönhetően várhatóan bekövetkező változást. A jelentős piaci befolyással rendelkező kedvezményezett a környezetvédelem céljából kapott támogatást felhasználhatja piaci befolyásának megerősítésére vagy fenntartására, termékei további differenciálása vagy a versenytársak kizárása révén. Kevésbé valószínű, hogy azokon a piacokon, ahol a támogatás egyes kedvezményezettjeinek piaci részesedése nem éri el a 25 %-ot, illetve ahol a Herfindahl-Hirschman index (HHI) szerinti piaci koncentráció 2 000 alatti, a piaci befolyással kapcsolatos aggodalmakat fogalmazza meg a Hatóság.

182. A Hatóság elemzésében a következő elemeket mérlegeli:

- a) a támogatás kedvezményezettjének piaci befolyása és a piac struktúrája: abban az esetben, ha a kedvezményezett az érintett piacon⁽⁷¹⁾ már domináns helyzetben van, a támogatási intézkedés még inkább megerősítheti ezt az erőfölényt azáltal, hogy tovább csökkenti a versenyképességet, amelyet a versenytársak a kedvezményezett vállalkozásra gyakorolhatnak;
- b) új belépés: ha a támogatás olyan termékpiacokat vagy technológiákat érint, amelyek olyan termékekkel versengenek, amelyek terén a támogatás kedvezményezettje monopolhelyzetben van és piaci befolyással rendelkezik, a támogatás stratégiai szempontból arra használható fel, hogy az új belépést megakadályozza. Ezért amennyiben a támogatás az esetleges új belépők számára nem elérhető, nagyobb a kockázata annak, hogy a támogatás a verseny torzulásához vezet;

⁽⁷¹⁾ A támogatás számos piacot érinthet, mivel hatása nem korlátozható a támogatott tevékenységhez kapcsolódó piacra, hanem más piacokra is kihat, amelyek vagy azért kapcsolódnak, mert beszerzési, értékesítési vagy kiegészítő piacok, vagy mert azokon a kedvezményezett már jelen van vagy a közeljövőben megjelenhet.

- c) termékdifferenciálás és árdiszkrimináció: a támogatás azzal a negatív hatással járhat, hogy elősegítheti a támogatás kedvezményezettje által alkalmazott termékdifferenciálást és árdiszkriminációt a vásárlók rovására;
- d) vásárlóerő: ha a piacon az erős vevők jelenléte jellemző, kevésbé valószínű, hogy a támogatás piaci befolyással rendelkező kedvezményezettje növelheti az árakat az erős vevőkkel szemben. Vagyis minél erősebb a vásárlóerő, annál kevésbé valószínű, hogy a támogatás kárt okoz a fogyasztóknak.

5.2.2.4. A kereskedelemre és a termelés helyére gyakorolt hatások

- 183. A környezetvédelmi állami támogatás bizonyos területeken kedvezőbb termelési feltételeket eredményezhet, főleg a támogatásnak köszönhető, viszonylag alacsony költségek vagy a támogatás révén elért magasabb szintű gyártási szabványok miatt. Ez azt idézheti elő, hogy vállalkozásokat helyeznek át a támogatott területekre, vagy hogy a kereskedelmi forgalom a támogatott területek felé tolódik.
- 184. Ebből következően a támogatás a nyereséget az EFTA-állam felé tolja a támogatás által érintett termékpiacon és a beszerzési piacokon egyaránt.
- 185. Vizsgálatában a Hatóság figyelembe veszi, van-e bizonyíték arra nézve, hogy a kedvezményezett fontolóra vett egyéb helyeket is a befektetésre, ez esetben ugyanis valószínűbb, hogy a támogatás jelentősen torzítja a versenyt.

5.2.3. Mérlegelés és határozat

- 186. Ezekre a pozitív és negatív elemekre figyelemmel a Hatóság mérlegelni fogja az intézkedés hatását, és meghatározza, hogy az abból következő torzulások a közös érdekekkel ellentétes mértékben befolyásolják-e kedvezőtlen irányban a kereskedelemi feltételeket. Ideális esetben a pozitív és a negatív hatásokat ugyanazon mértékességben kell kifejezni (például az elkerült külső költségek az elmaradt versenytársi nyereséggel szemben, monetáris egységben kifejezve).
- 187. Általában véve minél magasabb a környezetvédelmi haszon és minél világosabban kimutatható, hogy a támogatás összege a szükséges minimumra korlátozódik, annál valószínűbb a pozitív értékelés. Másrészt viszont minél több az arra utaló jelzés, hogy a támogatás jelentősen torzítja majd a versenyt, annál kevésbé valószínű a pozitív értékelés. Amennyiben a várható pozitív hatások számottevőek és a torzítás valószínűsíthetően nagyon jelentős, az értékelés attól függ, hogy a pozitív hatások várhatóan milyen mértékben múlják felül a negatív hatásokat.
- 188. A Hatóság a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása nélkül is járhat el úgy, hogy nem emel kifogást a bejelentett támogatási intézkedéssel szemben, vagy – a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve I. részének 6. cikkében meghatározott hivatalos vizsgálati eljárás szerint – lezárhatja az eljárást az ugyanezen jegyzőkönyv 7. cikke szerinti határozattal. Amennyiben az említett jegyzőkönyv 7. cikke (4) bekezdésének értelmében feltételes határozatot hoz, fontolóra veheti például az alábbi feltételek kikötését, amelyeknek csökkenteniük kell a várható torzulásokat, illetve a kereskedelemre gyakorolt hatásokat, és arányosnak kell lenniük:

- a) a 3. fejezetben engedélyezett maximális intenzitásoknál alacsonyabb támogatási intenzitás;
- b) az elszámolások elkülönítése az egyik piacról a másikra történő kereszt támogatás elkerülése érdekében, amennyiben a kedvezményezett több piacon is aktív szereplő;
- c) további követelmények teljesítése az intézkedés környezeti hatásának javítása érdekében;
- d) más potenciális kedvezményezettek hátrányos megkülönböztetésének tilalma (csökkentett szelektivitás).

6. Támogatáshalmazódás

- 189. A támogatás ezen iránymutatás szerint megállapított felső határait attól függetlenül kell alkalmazni, hogy a támogatott projekthez nyújtott támogatást teljes egészében állami forrásokból finanszírozzák-e, vagy azt részben a Közösség finanszírozza.
- 190. Az ezen iránymutatás szerint engedélyezett támogatások nem kombinálhatók az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdése értelmében vett más állami támogatással vagy más közösségi finanszírozási formákkal, ha az ilyen halmazódás az ebben az iránymutatásban meghatározottnál magasabb támogatási intenzitást eredményez. Amennyiben azonban a környezetvédelmi támogatásra jogosult kiadás egészében vagy részben más célú támogatásra is jogosult, a közös részre az alkalmazandó szabályok szerint kedvezőbb felső határ vonatkozik.

191. A környezetvédelemhez nyújtott támogatás nem növelhető *de minimis* támogatással ugyanazon támogatható költségek tekintetében, ha az az ezen iránymutatásban megállapított meghaladó támogatási intenzitást eredményez.

7. Záró rendelkezések

7.1. Éves jelentések

192. A Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve, valamint a Felügyeleti Hatóság és Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás 3. jegyzőkönyve II. részének 27. cikkében említett végrehajtási rendelkezésekről szóló, 2004. július 14-i 195/04/COL hatósági határozat előírja, hogy az EFTA-államoknak éves beszámolót kell benyújtani a Hatósághoz.

193. Az említett rendelkezésekben meghatározott követelményeken túlmenően a környezetvédelemmel kapcsolatos támogatási intézkedésekről szóló éves jelentések minden egyes jóváhagyott intézkedésre vonatkozóan, nagyvállalkozások esetében a következő információkat tartalmazzák:

- a kedvezményezettek neve,
- az egy kedvezményezettre jutó támogatás összege,
- a támogatás intenzitása,
- az intézkedés céljának, valamint annak ismertetése, hogy milyen fajta környezetvédelmet szándékozik támogatni,
- azok a tevékenységi ágazatok, amelyekben a támogatott projekteket megvalósítják,
- az ösztönző hatás biztosításának magyarázata az 5. fejezetben említett mutatók és kritériumok alkalmazásával.

194. Adócsökkentés vagy adómentesség biztosítása esetén az EFTA-államnak a következőket kell megadnia: a támogatást létrehozó jogszabályi és/vagy normatív szövege(ke)t, az adócsökkentés vagy -mentesség kedvezményezett vállalati kategóriáira vonatkozó részleteket és az adócsökkentés vagy -mentesség által leginkább érintett gazdasági ágazatokat.

195. Az éves jelentéseket a Hatóság internetes oldalán teszik közzé.

7.2. Átláthatóság

196. A Hatóság megítélése szerint az EGT-ben az állami támogatások átláthatóságának növelése érdekében további intézkedésekre van szükség. Különösen azt szükséges biztosítani, hogy az EFTA-államok, a gazdasági szereplők, az érdekelt felek és maga a Hatóság könnyedén hozzáférjenek valamennyi alkalmazandó környezetvédelmi támogatási program teljes szövegéhez.

197. Ezt összekapcsolt internetes oldalak létrehozásával könnyen el lehet érni. Emiatt a környezetvédelmi támogatások vizsgálatakor a Hatóság rendszeres jelleggel előírja majd az érintett EFTA-állam számára valamennyi végleges támogatási program teljes szövegének közzétételét és a Hatóság tájékoztatását a közzététel internetes címéről. A támogatási programot nem szabad az információk interneten való közzététele előtt elindítani.

7.3. Felügyelet és értékelés

198. Az EFTA-államoknak minden környezetvédelmi intézkedés tekintetében részletes nyilvántartást kell vezetniük a támogatásnyújtásról. Ezeket a nyilvántartásokat, amelyeknek tartalmazniuk kell minden arra vonatkozó információt, hogy a támogatható költségeket és a megengedhető maximális támogatási intenzitást betartották, a támogatás odaítélésétől számított 10 évig meg kell őrizniük, és kérésre a Hatóságnak be kell mutatni.

199. A Hatóság a későbbiekben bekéri ezeket az információkat az EFTA-államoktól, annak érdekében, hogy az iránymutatás kihirdetése után négy évvel elvégezhesse annak kiértékelését⁽⁷²⁾.

7.4. Megfelelő intézkedések

200. A Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve I. része 1. cikkének (1) bekezdése alapján a Hatóság ezennel a következő megfelelő intézkedéseket javasolja az EFTA-államoknak létező környezetvédelmi támogatási rendszerekkel kapcsolatos intézkedéseikre vonatkozóan:

Az ezen iránymutatás rendelkezéseinek való megfelelés érdekében az EFTA-államoknak szükség esetén módosítaniuk kell ilyen jellegű programjaikat, hogy – hatálybalépésétől számított tizennyolc hónapon belül – összhangba hozzák azokat ezzel az iránymutatással, a következő kivételekkel:

- i. amennyiben szükséges, az EFTA-államoknak 2012. december 31. előtt módosítaniuk kell az olyan adók csökkentése vagy olyan adók alóli mentesség formájában nyújtott támogatásokra vonatkozó programokat, amelyekre a 2003/96/EK tanácsi irányelv vonatkozik;
- ii. a 160. pontban említett egyedi projektekre vonatkozó új küszöbérték ezen iránymutatás hatósági testület általi elfogadását követő első naptól alkalmazandó;
- iii. a részletesebb éves jelentések benyújtásának kötelezettsége a meglévő támogatási programokra 2009. január 1-jétől alkalmazandó.

⁽⁷²⁾ A folyamat során az EFTA-államok segítséget nyújthatnak azzal, hogy rendelkezésére bocsátják saját, a támogatási programokra és egyedi intézkedésekre vonatkozó utólagos értékelésüket.

201. Felkéri az EFTA-államokat, hogy a javasolt megfelelő intézkedésekhez az intézkedések kézhezvételétől számított egy hónapon belül adják kifejezett, feltétel nélküli beleegyezésüket. Válaszadás hiányában a Hatóság azt feltételezi, hogy az adott EFTA-állam nem ért egyet a javasolt intézkedésekkel.
- 7.5. *Hatály, érvényesség és felülvizsgálat*
202. Ezt az iránymutatás elfogadása napjától kell alkalmazni, és az a környezetvédelem állami támogatásáról szóló, állami támogatásokra vonatkozó 2001. május 23-i iránymutatás ⁽⁷³⁾ helyébe lép.
203. Ez az iránymutatás 2014. december 31-ig alkalmazandó. Az EFTA-államokkal folytatott konzultációt követően a Hatóság ezen időpont előtt jelentős versenypolitikai vagy környezetvédelmi politikai megfontolások alapján, illetve egyéb politikák vagy nemzetközi kötelezettségek figyelembevétele érdekében módosíthatja azt. A jövőben ilyen módosításokra különösen az éghajlatváltozás témakörében születendő nemzetközi megállapodások és az éghajlatváltozással kapcsolatos jövőbeli európai jogalkotás fényében kerülhet sor. A Hatóság figyelembe veszi a konkrét információk, főleg az EGT-államok által szolgáltatott adatok és a széles körű konzultációk eredményei alapján ezen iránymutatással kapcsolatosan a Bizottság által (négy évvel később) elvégzett felülvizsgálatot.
204. A Hatóság ezt az iránymutatást minden olyan támogatási intézkedés tekintetében alkalmazza, amelyről bejelentést kap, és amelyről az iránymutatás elfogadása után még akkor is határoznia kell, ha valamely projektet a kihirdetést megelőzően jelentettek be. Ez magában foglalja a jóváhagyott támogatási programok keretében odaítélt és az egyedi támogatások egyénileg történő bejelentésére vonatkozó kötelezettség szerint a Hatóság részére bejelentett egyedi támogatásokat.
205. A jogellenes állami támogatás értékelésére alkalmazandó szabályok megállapításáról szóló, állami támogatásra vonatkozó iránymutatással összhangban a Hatóság a be nem jelentett támogatások esetén a következőket alkalmazza:
- a) ezt az iránymutatást, ha a támogatás nyújtására a kihirdetését követően került sor;
- b) minden más esetben a támogatás nyújtásakor éppen hatályos iránymutatást.

MELLÉKLET

A beruházási támogatásra vonatkozó, a támogatható költségek részét képező támogatási intenzitásokat szemléltető táblázat

	Kisvállalkozás	Középvállalkozás	Nagyvállalkozás
A közösségi szabványok túlteljesítéséhez, illetve közösségi szabványok hiányában a környezetvédelem fejlesztéséhez nyújtott támogatás	70 % 80 % ökoinnováció esetén 100 % pályázat esetén	60 % 70 % ökoinnováció esetén 100 % pályázat esetén	50 % 60 % ökoinnováció esetén 100 % pályázat esetén
Környezetvédelmi tanulmányokhoz nyújtott támogatás	70 %	60 %	50 %
A jövőbeni közösségi szabványokhoz időben történő alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás			
— több mint három évvel	25 %	20 %	15 %
— 1 és 3 év között	20 %	15 %	10 %
A hatálybalépést megelőzően			
Hulladékgazdálkodáshoz nyújtott támogatás	70 %	60 %	50 %

⁽⁷³⁾ HL L 21., 2002.1.24., 6. EGT-kiegészítés.

	Kisvállalkozás	Középvállalkozás	Nagyvállalkozás
Megújuló energiaforrásokhoz nyújtott támogatás	80 % 100 % pályázat esetén	70 % 100 % pályázat esetén	60 % 100 % pályázat esetén
Energiatakarékossághoz nyújtott támogatás Kapcsolt energiatermeléshez nyújtott támogatás	80 % 100 % pályázat esetén	70 % 100 % pályázat esetén	60 % 100 % pályázat esetén
Hagyományos energiaforrásokat felhasználó távfűtéshez nyújtott támogatás	70 % 100 % pályázat esetén	60 % 100 % pályázat esetén	50 % 100 % pályázat esetén
A szennyezett területek szennyeződésmérsékléséhez nyújtott támogatás	100 %	100 %	100 %
Vállalkozások áthelyezéséhez nyújtott támogatás	70 %	60 %	50 %

2010-es előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 100 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves CD-ROM	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	770 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi CD-ROM (összevont)	az EU 22 hivatalos nyelvén	400 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, CD-ROM, heti 2 kiadvány	többnyelvű: az EU 23 hivatalos nyelvén	300 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	a vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogsabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többnyelvű CD-ROM-on.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

A CD-ROM-formátumot 2010 folyamán DVD-formátum váltja fel.

Értékesítés és előfizetés

A különböző, térítés ellenében kapható kiadványokra – például az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* – való előfizetés a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhető be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU